



SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (196.)
w dniu 15 stycznia 2018 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2018 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: 04 – Sąd Najwyższy; 05 – Naczelny Sąd Administracyjny; 06 – Trybunał Konstytucyjny; 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich; 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych; 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu; 52 – Krajowa Rada Sądownictwa; 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych; 42 – Sprawy wewnętrzne; 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne; 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne; 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego; 59 – Agencja Wywiadu; 15 – Sądy powszechne; 37 – Sprawiedliwość; 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury, a także planów finansowych: Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego; Funduszu Wsparcia Policji; Funduszu Wsparcia Straży Granicznej; Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej; Centrum Usług Logistycznych; Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego; Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej; Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy; Zachodniej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Piaś”; Bałtyckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Baltica”; Pomorskiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Pomerania”; Mazowieckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Mazovia”; Podkarpackiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Carpatia”; Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucji Gospodarki Budżetowej (druk senacki nr 700, druki sejmowe nr 1876, 2073 i 2073-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Robert Mamątow)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dzień dobry państwu.

Witam serdecznie na sto dziewięćdziesiątym szóstym posiedzeniu Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Na dzisiejszym posiedzeniu musimy rozpatrzyć ustawę budżetową na rok 2018 w części właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji.

Na początku chciałbym przywitać gości zaproszonych na dzisiejsze posiedzenie, a szczególnie: pana Wiesława Błusia z Sądu Najwyższego, prezesa Sądu Najwyższego kierującego Izłą Wojskową; pana sędziego Piotra Raczkowskiego z Krajowej Rady Sądownictwa; pana Marka Zirk-Sadowskiego z Naczelnego Sądu Administracyjnego...

(Wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Jan Rudowski: Mogę przeprosić?)

Tak?

Wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Jan Rudowski:

Pan prezes prosił, żeby usprawiedliwić jego nieobecność. Ja się nazywam Jan Rudowski, jestem wiceprezesem Naczelnego Sądu Administracyjnego, prezesem Izby Finansowej. Jeszcze raz przepraszam za nieobecność pana prezesa.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Miło nam. Dziękuję bardzo.

...Panią Zofię Hoffmann z Trybunału Konstytucyjnego; panią Edytę Bielak-Joanna, generalnego inspektora ochrony danych osobowych; pana Stanisława Trociuka, zastępcę rzecznika praw obywatelskich; pana Jana Bastera, zastępcę prezesa Instytutu Pamięci Narodowej; pana Andrzeja Bidę z Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych; pana Władysława... a nie, nie ma go. Oczywiście wszystkich państwa ze wszystkimi współpracownikami witam serdecznie.

Prosiłbym o informację co do części 04 „Sąd Najwyższy” przedstawiciela Sądu Najwyższego. Bardzo proszę.

Prezes Sądu Najwyższego Wiesław Błuś:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Co do Sądu Najwyższego chciałbym powiedzieć, że projekt budżetu na 2018 r. był przygotowywany w zupełnie innej sytuacji prawnej. Mianowicie ten projekt był opracowany na podstawie przepisów ustawy z 2002 r. Z kolei 8 grudnia 2017 r. uchwalono nową ustawę o Sądzie Najwyższym, która przewiduje powołanie 2 nowych izb w Sądzie Najwyższym. Wprawdzie w art. 125 nowej ustawy przewidziano sposób finansowania powstania tych izb i skutków finansowych wynikających z tego faktu, niemniej w art. 111 ustawy z 2017 r. przewidziano rozwiązania, które wymagają nakładów finansowych. Mianowicie zgodnie z treścią tego artykułu sędziowie Sądu Najwyższego, którzy ukończyli 65 lat, będą mogli przejść w stan spoczynku, wszyscy sędziowie Izby Wojskowej przechodzą w stan spoczynku i wszyscy inni sędziowie Sądu Najwyższego, którzy złożą stosowne oświadczenie, będą mogli odejść z Sądu Najwyższego w stan spoczynku. Ustawa budżetowa nie przewiduje możliwości finansowania tych odejść sędziów. W związku z tym pierwszy prezes Sądu Najwyższego przedstawił panu przewodniczącemu w piśmie z 10 stycznia 2018 r. propozycję poprawki do ustawy budżetowej polegającej na zwiększeniu środków finansowych niezbędnych do sfinansowania skutków wejścia w życie ustawy o Sądzie Najwyższym.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z panów senatorów chciałby zabrać głos w tej części?

Koreferentem był pan Zbigniew Cichoń. Nie, nic?

Senator Zbigniew Cichoń:

Jeżeli można... Panie Prezesie, o jaką kwotę państwo proponujecie zwiększenie tych funduszy?

Prezes Sądu Najwyższego Wiesław Błuś:

To jest ok. 17 milionów zł.

(Senator Zbigniew Cichoń: Dziękuję.)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Przepraszam za spóźnienie, bo byłem na spotkaniu innego zespołu. Wymieniał pan zmiany, które wywołują skutki budżetowe dla Sądu Najwyższego. Czy w tym też była zmiana polegająca na zwiększeniu uposażenia i dodatków dla sędziów Sądu Najwyższego... tego dyscyplinarnego?

Prezes Sądu Najwyższego Wiesław Blus:

W tej poprawce... Ta kwota nie zawiera uposażeń sędziów Izby Dyscyplinarnej, ponieważ finansowanie działalności tej izby jest zabezpieczone w art. 125 tej ustawy. Chodzi o sędziów aktualnie orzekających w Sądzie Najwyższym.

(*Senator Jan Rulewski: A uposażenia ławników?*)

Ławnicy również będą... Uposażenia ławników zostaną sfinansowane na podstawie środków zabezpieczonych w trybie art. 125.

(*Senator Jan Rulewski: Dziękuję.*)

Przewodniczący Robert Mamoń:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś by chciał zabrać głos w tej części?

Przypominam, że jest to część 04 „Sąd Najwyższy”.

Nie widzę chętnych.

Proponuję, żebyśmy za każdym razem, gdy omawiamy poszczególną część, głosowali, żebyśmy nie później wszystko łącznie przegłosowali, tylko każdą część osobno.

Kto z panów, bo nie ma pani senator, jest za przyjęciem części budżetu 04 „Sąd Najwyższy”? (6)

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał? (0)

Komisja podjęła decyzję o przyjęciu propozycji budżetu w części 04 „Sąd Najwyższy”.

Prezes Sądu Najwyższego Wiesław Blus:

Przepraszam, Panie Przewodniczący. Rozumiem, że nie uwzględniono propozycji Sądu Najwyższego co do zmian?

Przewodniczący Robert Mamoń:

Żaden z senatorów nie przejął propozycji Sądu Najwyższego, tak że...

(*Senator Marek Martynowski: Na posiedzeniu Senatu można jeszcze...*)

(*Prezes Sądu Najwyższego Wiesław Blus: Rozumiem.*)

Na posiedzeniu Senatu senatorowie mogą składać jeszcze...

(*Prezes Sądu Najwyższego Wiesław Blus: Rozumiem. Dziękuję.*)

Dziękuję bardzo.

Dziękuję bardzo za przybycie.

(*Prezes Sądu Najwyższego Wiesław Blus: Dziękuję.*)

Dziękuję państwu.)

(*Brak nagrania*)

Przewodniczący Robert Mamoń:

Proszę bardzo o zabranie głosu przedstawiciela rady i przedstawienie tej części budżetu.

**Wiceprzewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa
Piotr Raczkowski:**

Dziękuję bardzo.

Piotr Raczkowski, wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa.

Szanowna Komisjo!

Projekt planu finansowego został opracowany na podstawie ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Punktem wyjścia do określenia przyjętych na 2018 r. wielkości był plan finansowy z roku bieżącego... z 2017 r., zaobserwowane tendencje w kształtowaniu się wydatków w poszczególnych pozycjach oraz przewidywane wykonanie budżetu na koniec roku.

Na zwiększenie budżetu istotny wpływ miał fakt, że przewidzieliśmy zakup łańcuchów sędziowskich na kwotę 590 tysięcy zł. Przewidzieliśmy również zwiększenie liczby etatów o 6 etatów, dotyczyło to asystentów, którzy wspieraliby prace członków rady, oraz m.in. mieliśmy na uwadze fakt, że w 2018 r. samochody służbowe Krajowej Rady Sądownictwa, 2 samochody, będą miały już 10 i 11 lat, w związku z czym wystąpiliśmy o zakup nowych samochodów.

Mając to wszystko na uwadze popieramy nasz projekt i uprzejmie prosimy o jego poparcie.

Przewodniczący Robert Mamoń:

Dziękuję bardzo.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w tej części? Nie widzę chętnych.

Proponuję przyjąć wniosek pana przedstawiciela Krajowej Rady Sądownictwa o przyjęcie części budżetu w całości.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem proponowanej części 52 budżetu...

(*Senator Rafał Ambroziak: Panie Przewodniczący, jak rozumiem, głosujemy nad projektem ustawy budżetowej w tej części?*)

Tak, w tej części, oczywiście.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tego projektu budżetu Krajowej Rady Sądownictwa, części 52? (8)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Dziękuję bardzo za przybycie.

(*Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa Piotr Raczkowski: Dziękujemy.*)

Proszę państwa, przechodzimy do części 05 „Naczelny Sąd Administracyjny”.

Bardzo proszę przedstawiciela Naczelnego Sądu Administracyjnego o przedstawienie w skrócie propozycji budżetu.

**Wiceprezes
Naczelnego Sądu Administracyjnego
Jan Rudowski:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Projekt budżetu na 2018 r. Naczelnego Sądu Administracyjnego wynosi 504,9 miliona zł i uwzględnia nakazane założenia, które należało przyjąć przy konstruowaniu takiego budżetu. Oczywiście dominowały zdecydowanie wydatki osobowe, bo to jest 83%, i to jakby odbija się na konstrukcji tego budżetu. W toku prac sejmowych ten budżet został zmniejszony o 10,2 miliona zł. To wymagało oczywiście korekt. Korekty zostały dokonane głównie w zakresie zmniejszenia środków na wynagrodzenia oraz takie ważne zadanie, które dotyczy zapewnienia właściwych warunków mieszkaniowych sędziom, nie będzie na pożyczki dla sędziów.

Jeśli chodzi o konstrukcję tego budżetu, to trzeba pamiętać, że w 2018 r. rozszerzona została kognicja Naczelnego Sądu Administracyjnego i sądów wojewódzkich na nowe sprawy związane z wprowadzaniem pakietu ustaw w zakresie przeciwdziałania wyłudzeniom zwrotów VAT. Naczelny Sąd Administracyjny miał nieco inną projekcję, jeśli chodzi o zwiększenia etatowe, niezbędne do zapewnienia kontroli rozstrzygnięć wydawanych w tym zakresie. Ostatecznie przyznane zostały środki. W skrócie powiem, że propozycja NSA obejmowała zwiększenie o 9 etatów sędziowskich, a to zwiększenie, które przyjął Sejm, obejmuje 6 etatów sędziowskich. Kolejna ważna sprawa to zamrożenie wynagrodzeń pracowników sądowych. 2018 r. będzie kolejnym rokiem, w którym nie będzie podwyżek wynagrodzeń. Tak skonstruowany budżet będzie realizowany przez Naczelny Sąd Administracyjny, ale z uwzględnieniem tych niezbędnych korekt.

Odnosząc się do treści tego budżetu i uwzględniając te środki, które zostały przyznane, Naczelny Sąd Administracyjny wnosi o przyjęcie tego budżetu.

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z panów senatorów chciałby zabrać głos?

Bardzo proszę, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Pańską wypowiedź nie do końca zrozumiałem. Występowaliście jako niezależna, autonomiczna instytucja budżetowa o większą liczbę etatów, uzasadniacie to państwo dodatkowymi zadaniami. Ja też obserwuję zwiększoną liczbę spraw, które zalegają bądź do sądów są kierowane, a termin ich rozpatrywania, aczkolwiek ulega skróceniu, to jednak jest krytykowany. I moje pytanie jest takie: dlaczego państwo wobec tego godzą się na redukcję? Czyżby tamto wystąpienie było niekompetentne, czy też poddani zostaliście państwo jakiejś innej argumentacji?

Wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Jan Rudowski:

Panie Senatorze, dziękuję bardzo za to pytanie.

Projekcja, jak zwiększą się obciążenia sądów administracyjnych w związku z tymi ustawami, jest niezwy-

kle trudna. Tu był spór pomiędzy nami a Ministerstwem Finansów. Minister finansów założył, że w związku z wdrożeniem tych ustaw czy Krajowej Administracji Skarbowej uzyska zwiększenie o 12 etatów pracowniczych, żeby obsłużyć ten system. No i w konsekwencji przyjmował, że te 6 etatów sędziowskich powinno zapewnić sprawność orzekania. My nie jesteśmy w stanie w tym roku tego zrewidować. Nie wiemy, ile będzie tego rodzaju rozstrzygnięć, wymagających szybkiego działania ze strony sądu. Bo w ustawie przyjęto, że na rozstrzygnięcie tego rodzaju spraw WSA będzie miał 30 dni. Sądzę, że kolejny rok budżetowy będzie takim dobrym czasem, w którym będzie można zweryfikować, jak wyglądała rzeczywistość i czy ta projekcja przedstawiana przez Naczelny Sąd Administracyjny była bliższa rzeczywistości, czy też minister finansów, projektując ustawę budżetową czy wskazując te 6 etatów dla sądownictwa administracyjnego, miał rację. Tak że w najbliższych miesiącach pierwsze sprawy się pojawią i wtedy będzie można ocenić, czy to zwiększenie było adekwatne do wzrostu liczby zadań. Dlatego nie sugerujemy wnoszenia poprawki. Po prostu trzeba dać szansę, aby te ustawy mogły zaistnieć w rzeczywistości, i wtedy ocenić, jak w praktyce będą stosowane.

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę chętnych.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do przegłosowania budżetu Naczelnego Sądu Administracyjnego, czyli części 05.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem części 05 „Naczelny Sąd Administracyjny”? (8)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do części 06 „Trybunał Konstytucyjny”.

Bardzo proszę przedstawiciela Trybunału o przedstawienie budżetu.

Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Pierwotny projekt budżetu Trybunału Konstytucyjnego na etapie prac sejmowych niewiele się różnił, bardzo nieznacznie się różnił od budżetu z roku poprzedniego. Jednak w toku prac sejmowych prezes Trybunału Konstytucyjnego wniosła o zwiększenie tej kwoty. W tej chwili wydatki zaplanowano na poziomie 33 milionów 680 tysięcy zł; to jest o 7% więcej w stosunku do wysokości budżetu z zeszłego roku. Jest wzrost o 2 miliony 200 tysięcy zł. Przyczyna wzrostu wydatków jest dwojakiego rodzaju.

Pierwsza przyczyna to jest wzrost uposażeń rodzinnych i sędziów w stanie spoczynku. Zmarli pan prof. Henryk Cioch oraz pan prof. Jerzy Ciemieniowski... Ciemieniowski, przepraszam najmocniej, w związku z czym Trybunał Konstytucyjny będzie zobowiązany wypłacić stosowne uposażenia rodzinom zmarłych sędziów.

Następnie okazało się również... Z inicjatywą włączenia się przez Trybunał Konstytucyjny w obchody 100-lecia uzyskania niepodległości zwróciły się Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zwróciły się z inicjatywą, żeby Trybunał Konstytucyjny włączył się w te obchody. W związku z tym pozostała kwota z tych 2 milionów zł będzie przeznaczona na wydatki bieżące, na włączenie się przez Trybunał w obchody tych uroczystości. To tyle z mojej strony.

(Przewodniczący Robert Mamątow: Dziękuję bardzo...)

Może jeszcze tylko powiem, że Trybunał Konstytucyjny planował również przenieść część wydatków bieżących na uposażenia, na wynagrodzenia, jednak zamrożenie wynagrodzeń w sferze budżetowej oczywiście uniemożliwiło taki ruch. Będziemy musieli dokonać stosownych korekt.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Nie zrozumiałem pani uzasadnienia zwiększenia budżetu, który, jak rozumiem, Sejm przyjął. Tak czy nie?

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: Tak, Sejm przyjął.)

Sejm przyjął...

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: Uznali ten wniosek Trybunału.)

...tę podwyżkę o przeszło... o około...

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: 2 miliony zł... 2 miliony 200 tysięcy zł.)

...2 miliony zł. Niezrozumienie moje jest związane z, zresztą bardzo przykrym, tragicznym, jak możemy powiedzieć, wydarzeniem. Mówimy o śmierci 2 sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Dowodzi pani, że z tego tytułu wzrosną koszty działania Trybunału Konstytucyjnego. Moja wiedza jest taka, że gdyby to się nie zdarzyło, do czego bym osobiście, gdybym miał na to wpływ, zmierzzał, to byłoby wypłacane 70% – tak? – wynagrodzenia dla sędziego w stanie spoczynku. Ponieważ ich nie ma, to rozumiem, że rodzinom jest wypłacona tylko odprawa, ponieważ rodziny nie dziedziczą prawa do korzystania z przywilejów sędziego. To po pierwsze.

Po drugie, sędziowie korzystają również z funduszy socjalnych, jeśli oczywiście żyją. W tym przypadku te fundusze w odniesieniu do 2 osób – ten fundusz to jest ile procent w stosunku do stanu osobowego, 2%, tak? – będą mniejsze.

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: Panie Senatorze, to może od razu...)

Chwileczkę.

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: Przepraszam najmocniej.)

(Przewodniczący Robert Mamątow: Sekundkę, sekundkę.)

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: Przepraszam najmocniej.)

One będą mniejsze...

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: Albo równie...)

...ale to oczywiście jest bardzo mała kwota, jeśli chodzi o porównanie z pozostałymi funduszami, składkami.

I drugie zagadnienie. Wspomniała pani o tak zaszczytnym celu, jakim są obchody 100-lecia, setnej rocznicy odzyskania niepodległości. Moja wiedza też jest taka, że m.in. Senat w to jest włączony, tak jak wszelkie instytucje centralne, ale żadnych środków z tego tytułu z całą pewnością Senat nie otrzymuje, a też będzie uczestniczył w obchodach. Są inne instytucje centralne, też mi znane, które nie dostają dodatkowych środków. A jeśli już, założmy, to jest ponad planowe działanie, to mogłaby pani powiedzieć, na czym ono by miało polegać i jaką to kwotę obejmuje?

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę.

Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann:

Panie Senatorze, jeśli chodzi o pierwszą sprawę, to jest ustawowa regulacja dotycząca uposażeń rodzinnych i rodzinom przysługuje uposażenie rodzinne w wysokości 85%, jak pamiętam, uposażenia sędziego w stanie spoczynku. W związku z tym...

(Senator Jan Rulewski: Przez ten rok?)

Do końca życia. W związku z tym to jest obowiązek ustawowy i po prostu jesteśmy związani przepisami prawa.

Jeśli chodzi o kwestie dotyczące włączenia się przez Trybunał Konstytucyjny w obchody odzyskania niepodległości, to mogę powiedzieć tyle... No, trudno komentować mi sytuację Senatu w tej sprawie czy innych instytucji, które nie dostały takich uposażeń, ale inicjatywa włączenia się w te obchody była bardzo konkretna, pochodziła ona z Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej i z ministerstwa. Pojawiła się nagle, stąd nie przewidzieliśmy tego pierwotnie, dopiero na ostatnim etapie prac sejmowych ta kwota się pojawiła. Szacowanie odbyło się, nie ukrywam, roboczo. Posiłkowałam się szacowaniem kosztów uroczystości, konferencji, które zaplanował poprzedni prezes Trybunału Konstytucyjnego, pan prof. Rzepliński, z okazji 30-lecia Trybunału Konstytucyjnego. I takim szacowaniem, bardzo konkretnym, dysponuję. Wówczas była to kwota dotycząca jednej tylko konferencji z okazji właśnie 30-lecia Trybunału Konstytucyjnego. Są to koszty na poziomie 1 miliona 188 tysięcy zł. W związku z tym, podając te kwoty, po prostu kierowałam się tym szacunkiem.

Przewodniczący Robert Mamątow:

To wszystko?

(Senator Jan Rulewski: Nie.)

Bardzo proszę.

Senator Jan Rulewski:

Znana jest nam wszystkim ustawa o obchodach 100-lecia odzyskania niepodległości. W uzasadnieniu do tej ustawy pisze się, że na ten cel w budżecie państwa przewidzia-

no – może niedokładnie pamiętam – 250 milionów zł na wszystkie instytucje. Zatem można by było rzeczywiście podjąć te środki w ramach przewidzianej ustawy. A tworzenie dodatkowych enklaw finansowych uważam za nieuzasadnione. Dlatego wnoszę, Panie Przewodniczący, o skreślenie z budżetu Trybunału Konstytucyjnego kwoty 188 tysięcy zł... Tak?

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: 1 milion...)

1 milion? Nawet 1 milion, tak?

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: No, taki tutaj jest szacunek.)

Ale czy...

(Przewodniczący Robert Mamątow: Nie, nie...)

...państwo będziecie co dzień obchodzili to 100-lecie?

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: Nie, nie.)

(Głos z sali: To chyba wydarzenie szczególne? Nie sądzi pan?)

Absolutnie tak.

(Przewodniczący Robert Mamątow: Ja przed...)

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: Tak.)

(Przewodniczący Robert Mamątow: Panowie Senatorowie, ja bardzo proszę. Pan...)

Nawet wskazuję, gdzie jest źródło tych pieniędzy. To jest ta kwota 250 milionów zł.

(Przewodniczący Robert Mamątow: Jak rozumiem...)

Wnoszę o skreślenie.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Pan przewodniczący składa wniosek o skreślenie w tej części tej kwoty.

Czy są jeszcze głosy do tego punktu? Nie.

W takim razie w pierwszej kolejności przegłosujemy wniosek pana senatora Jana Rulewskiego o wykreślenie z tej części... Gdyby pan powtórzył, Panie Senatorze...

Senator Jan Rulewski:

Wykreślenie z części obejmującej dodatkowe środki na obchody przez Trybunał Konstytucyjny 100-lecia odzyskania niepodległości kwoty 1 miliona 800... Czy 1 miliona? Proszę powtórzyć.

(Przewodniczący Robert Mamątow: Tak, tak, 1 milion.)

(Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann: 1 milion 880 tysięcy zł.)

...Kwoty 1 miliona 880 tysięcy zł.

(Przewodniczący Robert Mamątow: Dziękuję bardzo...)

I żeby zarazem, jeśli można kontynuować ten wniosek, Trybunał skorzystał, bo nie odmawiam mu chęci i prawa do tego, ze środków ujętych w ustawie o obchodach.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Przegłosujemy, bo nie ma więcej zgłoszeń, wniosek pana senatora Jana Rulewskiego.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tego wniosku o wykreślenie z części dotyczącej budżetu Trybunału Konstytucyjnego tej kwoty? (2)

Kto jest przeciw? (6)

Kto się wstrzymał? (0)

Komisja odrzuciła wniosek pana senatora.

Następny wniosek to wniosek o przyjęcie tej części, jaka została zaproponowana przez Trybunał Konstytucyjny, w całości, takiej, jaka została zaproponowana.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej części? (6)

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Komisja podjęła decyzję o przyjęciu budżetu Trybunału Konstytucyjnego.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do części 10 „Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych”.

Ja chciałbym przeprosić, bo przekreśliłem pani nazwisko. Bardzo przepraszam. Sam często mam takie kłopoty ze swoim nazwiskiem. Jeszcze raz bardzo przepraszam.

Bardzo proszę o przedstawienie części 10.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych Edyta Bielak-Jomaa:

Dziękuję bardzo.

Edyta Bielak-Jomaa, generalny inspektor ochrony danych osobowych.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Generalny inspektor ochrony danych osobowych jest w bardzo szczególnej sytuacji, jeśli chodzi o budżet, i to, że tak powiem, podwójnie. Otóż od maja 2018 r. wchodzi w życie w ubiegłym roku rozporządzenia europejskiego o ochronie danych osobowych, ogólnie tak nazywanego. W związku z tym zawnioskowaliśmy o podniesienie budżetu, był, jeśli chodzi o ten projekt, znaczny wzrost, bo o ponad 134% w stosunku do budżetu ubiegłorocznego. Ale jest to uzasadnione bardzo, wydaje mi się, rzetelnie i racjonalnie i wynika z wejścia w życie rozporządzenia oraz tzw. dyrektywy policyjnej. My musimy od 25 maja tego roku zacząć stosować nowe przepisy i przygotować się do egzekwowania prawa i do nadzorowania przestrzegania przepisów rozporządzenia ogólnego o ochronie danych osobowych oraz dyrektywy policyjnej. W związku z tym musimy przygotować biuro w taki sposób, który pozwoli na najbardziej racjonalne i rzetelne nadzorowanie przestrzegania tych przepisów, co związane jest oczywiście i z nową infrastrukturą, z nowymi rozwiązaniami technologicznymi, informatycznymi. Nie tylko są bowiem takie zadania, których do tej pory nie realizowaliśmy na poziomie polskim, jak np. przyjmowanie zgłoszeń naruszeń w zakresie przepisów ochrony danych osobowych, które ciężkie będzie na wszystkich administratorach danych osobowych, a nie tylko, jak do tej pory, na sektorze telekomunikacyjnym, ale również jest taka nowa rzeczywistość prawna jak współpraca z organami ochrony danych osobowych w Unii Europejskiej, z rzecznikami ochrony danych osobowych

w Unii Europejskiej. To związane jest oczywiście również z koniecznością wzmocnienia zaplecza organizacyjno-personalnego, czyli rozbudowy biura poprzez zatrudnienie nowych wyspecjalizowanych pracowników. To wszystko rodzi konieczność zapewnienia zaplecza organizacyjnego w postaci nowych pomieszczeń dla pracowników, nowych narzędzi pracy, komputerów i całego systemu informatycznego. To również związane jest z wygaszeniem i przeniesieniem, zamknięciem spraw, które prowadzimy, a których prowadzić nie będziemy, już po 25 maja. Jesteśmy więc w takiej sytuacji, w której do 25 maja tego roku realizujemy zadania wynikające z ustawy o ochronie danych osobowych, po 25 maja, czyli 25 maja musimy zacząć realizować przepisy wynikające wprost z rozporządzenia oraz z przepisów polskich, sektorowych przepisów, które zostaną wprowadzone, a jednocześnie prowadzić sprawy, które muszą być zakończone, i jednocześnie przygotować się organizacyjnie do stosowania tych przepisów.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania do pani w tej części?

Bardzo proszę, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Komisja poleciła mi przyjrzeć się temu i z uwagą przyjąłem informację, że – myślę, że bezkrytycznie to przyjęto, ale to znaczy, że GIODO ma zaufanie u ministra finansów – wzrasta zatrudnienie o 100 osób, i to nagle. Nie chcę tego kwestionować, chcę tylko życzyć w tym momencie powodzenia, tego, żeby te 100 osób wydatnie przyczyniło się do ochrony danych.

Niemniej jednak wracam do swojej starej baśni, bo to ma już tylko wartość baśni. W zadaniach GIODO mówi się o tym, że prowadzi on różne działania ochronne, w tym występuje w procesach w zakresie skarg, i z tego tytułu w budżecie jest wpisana chyba – już zapomniałem – kwota 30 tysięcy zł na obsługę procesów w trybie skargowym. Mój postulat, jak wiadomo, zmierzał do tego, żeby kosztami skargi obciążyć tych, którzy są przyczyną tych skarg, a których słusznie usiłuje karcić czy skutecznie nawet karci GIODO, żeby innymi słowy, sprawy, które niejako zalegają między podmiotami czy też między osobami fizycznymi, były prowadzone na koszt tych osób, tak żeby instytucja państwowa nie była finansistą tych skarg.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych Edyta Bielak-Jomaa:

Panie Senatorze, te koszty postępowania, ponad 30 tysięcy zł, to są koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego. To są te postępowania, których jakby stroną jest generalny inspektor w związku z procesami np. za bezczynność, które są przez obywateli wytaczane.

(*Senator Jan Rulewski: Tak.*)

A czymś zupełnie innym jest ten nowy rzeczywiście mechanizm, który...

(*Senator Jan Rulewski: To te 30 tysięcy...*)

Tak, to są właśnie te koszty. No, musimy je ponosić, w związku z tym, że jesteśmy stroną tego postępowania. Chyba nie unikniemy tego. I oczywiście dotyczy to również prawa pracy, bo my jesteśmy również pracodawcą, więc w tym mieszczą się również te kwestie związane z...

(*Senator Jan Rulewski: Będę konsekwentny...*)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę.

Senator Jan Rulewski:

Jeśli strona zawiniła czy też przegrała proces, to zasadą jest, że ona pokrywa, jeśli sąd tak uzna, koszty w całości. Dlaczego urząd, który miał rację, przeprowadził skutecznie obronę swojego stanowiska, ma jeszcze ponosić koszty?

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych Edyta Bielak-Jomaa:

Trudno mi jest do tego tak bezpośrednio się odnieść. Ja powiem tylko, że jeśli chodzi o sprawy, których jesteśmy stroną, to jednak w zdecydowanej większości, znakomitej większości w sądzie je wygrywamy.

(*Senator Jan Rulewski: Gratulacje.*)

(*Przewodniczący Robert Mamątow: Okej. Dziękuję...*)

(*Senator Jan Rulewski: Ale finansowo przegrywamy.*)

Nie, wygrywamy też.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania?

Bardzo proszę, pan senator Rafał Ambrozik.

Senator Rafał Ambrozik:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Pani Minister, właściwie jedno pytanie. Budżet na 2017 r. i ten na 2018 r... Gdyby pani powiedziała, jakie to są kwoty w milionach...

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych Edyta Bielak-Jomaa:

To jest... W zeszłym roku to było 20 milionów... Tak?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak, 21 milionów i 48 milionów zł.

(*Senator Rafał Ambrozik: Dziękuję uprzejmie. Chciałem, żeby to wybrzmiało.*)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania do generalnego inspektora ochrony danych osobowych? Nie ma.

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem budżetu w części 10 „Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych”.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tego budżetu? (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

Komisja przyjęła budżet na 2018 r. generalnego inspektora ochrony danych osobowych.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do części 08 „Rzecznik Praw Obywatelskich”.

Bardzo proszę o przedstawienie w skrócie budżetu.

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich Stanisław Trociuk:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ja krótko odniosę się do tego etapu, który nastąpił po przedstawieniu projektu budżetu przez rzecznika praw obywatelskich, dlatego że rzecznik przedstawił swój projekt, który opiewał na kwotę 42 milionów 639 tysięcy zł, natomiast w toku prac w Sejmie zaproponowany przez rzecznika praw obywatelskich budżet został pomniejszony o kwotę 3 milionów 206 tysięcy zł, tj. do poziomu po stronie wydatkowej 39 milionów 433 tysięcy zł. Przy tym całość tego zmniejszenia nastąpiła po stronie wydatków bieżących, co powoduje określone konsekwencje z punktu widzenia działalności rzecznika praw obywatelskich. Bo tak jak już w poprzednich latach było to wielokrotnie sygnalizowane przez rzecznika praw obywatelskich, cały czas mamy niedofinansowane zadanie rzecznika polegające na realizacji mandatu krajowego mechanizmu prewencji, czyli sprawdzania przestrzegania prawa w miejscach pozbawienia wolności. Rzecznik w poprzednich latach sygnalizował też konieczność wzmocnienia zespołów skargowych, które zajmują się rozpoznawaniem wniosków o kasację. Budżet, który mieliśmy na 2017 r., odpowiadał w istocie wielkości budżetu rzecznika, który był w 2012 r., co było wynikiem dość drastycznego zmniejszania budżetu rzecznika w 2016 i 2017 r. Dlatego też w ocenie rzecznika praw obywatelskich po stronie wydatków bieżących budżet ten wymagałby wsparcia, i o to apeluję do Wysokiej Komisji, co najmniej kwotą ok. 2 milionów zł. Dlaczego? Dlatego, że zaszły również po przedłożeniu przez rzecznika praw obywatelskich projektu budżetu istotne zdarzenia o charakterze prawnym. Została uchwalona ustawa o Sądzie Najwyższym, która przewiduje instytucję skargi nadzwyczajnej. Jednym z podmiotów uprawnionych do wnoszenia skargi nadzwyczajnej ma być rzecznik praw obywatelskich, co w sposób niewątpliwy zarówno w okresie przejściowym, jak również w całym okresie funkcjonowania tej ustawy spowoduje, że zacznie wpływać do rzecznika więcej wnio-

sków o wniesienie tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. A przypominam, że zgodnie z art. 115 tej ustawy wszystkie prawomocne orzeczenia sądów powszechnych i sądów wojskowych wydane po 17 października 1997 r. będą mogły w okresie 3 lat od wejścia w życie tej ustawy zostać zakwestionowane poprzez wniesienie skargi nadzwyczajnej. Stąd też w ocenie rzecznika praw obywatelskich jest potrzeba zwiększenia budżetu rzecznika o co najmniej kwotę 2 milionów zł po stronie wydatków bieżących, aby zapewnić sprawne funkcjonowanie tej instytucji, i to ze względu na wykonywanie dotychczasowych zadań rzecznika, ale również ze względu na wykonywanie tego nowego zadania, które w ogóle nie zostało uwzględnione w toku prac nad budżetem instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w sprawie części 08 „Rzecznik Praw Obywatelskich”?

(*Senator Jan Rulewski*: Czemu pan, Panie Przewodniczący, na mnie patrzy?)

Bo ja się do tego przyzwyczaiłem.

(*Wesołość na sali*)

(*Senator Jan Rulewski*: Ale może mieć pan problemy ortopedyczne, bo skręt w lewo...)

Tak?

(*Wesołość na sali*)

Okej. Proszę.

Senator Jan Rulewski:

Proponuję, żeby na senatora Martynowskiego od czasu do czasu popatrzeć.

Ale tak, rzeczywiście chcę się wypowiedzieć dość merytorycznie. To jest prawda, że mój staż upoważnia mnie do stwierdzenia, że w okresie kilku rządów Rzecznik Praw Obywatelskich był przedmiotem precyzyjnych oględzin budżetowych i oczywiście konsekwentnie następowała redukcja jego budżetu o kwoty paru milionów złotych, więc o parę procent, podczas gdy liczba zadań wzrastała, choćby powiększała się o wspomniany już tutaj program prewencji i wizytacji w więzieniach, już nie wspominam o zwiększonej liczbie skarg, uczestnictwie w różnego rodzaju inicjatywach, w tym związanych z Senatem. I chociażby z tych względów, ale przede wszystkim ze względu na fakt, że niewątpliwie zmiany zwane reformą sądową spowodują, że prawdopodobnie połowa będzie zadowolonych, a druga połowa niezadowolonych i na pewno część tych spraw może być przedmiotem prac rzecznika, wnosząc poprawkę do budżetu, aby przynajmniej w części usunąć tę redukcję niesłusznie wprowadzoną, moim zdaniem, przez Sejm, który mianowicie zredukował wydatki bieżące o 3 miliony 206 tysięcy zł. Moja propozycja jest taka, aby przywrócić kwotę 1 miliona 986 tysięcy zł. Gdybym miał wskazywać, skąd to wziąć, to powiem, że właśnie na obchody 100-lecia przez Trybunał jest taka sama kwota, a rzecznik, jak rozumiem, w obchody włączy się bezkosztowo. Dziękuję bardzo. I proszę bardzo, Panie Przewodniczący, to jest to...

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)
Bardzo proszę, pan senator Zbigniew Cichoń.

Senator Zbigniew Cichoń:

Panie Rzeczniku, czy w związku z tą nową instytucją apelacji nadzwyczajnej państwo przewidujecie jako podmiot uprawniony do jej składania dodatkowe etaty? No bo jest to niewątpliwie duże zadanie.

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk:**

Składając projekt budżetu, nie zakładaliśmy, że w ogóle w systemie prawnym będzie funkcjonowała instytucja skargi nadzwyczajnej. Przygotowując projekt tego budżetu, my oczywiście tego nie zakładaliśmy. Znaleźliśmy się w takiej sytuacji, że już z dniem 3 kwietnia będziemy musieli zacząć merytorycznie rozpoznawać te wnioski. A chcę panom senatorom wskazać, że tak naprawdę to już od Nowego Roku zaczynamy dostawać wnioski, bo ludzie oczywiście usłyszeli o tym, że jest skarga nadzwyczajna, i ich nie interesuje to, kiedy przepisy wchodzi w życie, tylko piszą do rzecznika: rzeczniku działaj, wnosz w naszych sprawach te skargi nadzwyczajne. Tak więc to niewątpliwie będzie generowało dalszy wpływ wniosków do rzecznika praw obywatelskich. Ale już teraz dostrzegamy potrzebę wzmocnienia rzecznika w tych dotychczasowych obszarach m.in. związanych ze skargą kasacyjną i kasacją. Skarga nadzwyczajna obejmuje wszystkie sprawy, które do tej pory nie były objęte skargą kasacyjną, sprawy cywilne, a więc również od orzeczeń sądów pierwszej instancji będzie mogła zostać wniesiona. Ja nie umiem powiedzieć, na jaką liczbę spraw kierowanych do rzecznika to się przełoży. Statystycznie co roku dostajemy ok. 7–8 tysięcy spraw o wniesienie kasacji czy skargi kasacyjnej, więc przypuszczam, że tych spraw, które będą wnoszone do rzecznika w trybie skargi nadzwyczajnej, będzie co najmniej drugie tyle, jeśli nie więcej.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.
Proszę bardzo, pan senator.

Senator Zbigniew Cichoń:

Państwa budżet w zeszłym roku ile wynosił w stosunku do obecnego?

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk:**

W ubiegłym roku nasz budżet wynosił ok. 37 milionów zł.
(*Senator Zbigniew Cichoń: A teraz?*)

Teraz, po tych korektach dokonanych przez Sejm, to jest 39 milionów 433 tysiące zł. To jest zwiększenie, ale w głównej mierze jest to zwiększenie w wydatkach ma-

jątkowych, dlatego że mamy bardzo zdekapitalizowany budynek na ulicy Długiej 23/25, który wymaga remontów, i my te remonty sukcesywnie przeprowadzamy. W tym roku zaplanowaliśmy całkowitą wymianę instalacji elektrycznej, instalacji ciepłej, ogrzewania, jak również instalacji wodno-kanalizacyjnej, dlatego że to jest budynek, w którym tak naprawdę od lat pięćdziesiątych nie były wykonywane żadne prace. Dostaliśmy go w trwały zarząd pod koniec 2014 r. i on wymaga po prostu nakładów finansowych. Tak że po stronie wydatków bieżących my tak naprawdę mamy realne obniżenie budżetu, bo już w tej chwili mamy wzrost płacy minimalnej, co wymaga np. dokonywania negocjacji z agencjami ochrony mienia, jeśli idzie o ochronę budynków Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, mamy wzrost cen energii ciepłej, energii elektrycznej, co generuje koszty. Tak więc po stronie wydatków bieżących tak naprawdę jest realne obniżenie wydatków.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.
Czy są jeszcze pytania?
(*Senator Zbigniew Cichoń: Jeszcze jedno.*)
Bardzo proszę, pan senator Zbigniew Cichoń.

Senator Zbigniew Cichoń:

W takim razie państwo uważacie, że o jaką kwotę powinien ten budżet jeszcze być podwyższony, żebyście zaspokoili te potrzeby, zwłaszcza związane z nową instytucją skargi nadzwyczajnej?

Przewodniczący Robert Mamątow:

Proszę.

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk:**

Wysoka Komisjo, ja mówiłem o co najmniej kwocie 2 milionów zł. Ona nie pozwoli w moim przekonaniu i tak zaspokoić wszystkich potrzeb. Ale jeśli się założy, że powiedzmy, ta skarga nadzwyczajna faktycznie zacznie funkcjonować dopiero w II kwartale tego roku, to jest to, jak się wydaje, jakieś niezbędne minimum, jednak tak naprawdę powrót do kwoty zaproponowanej przez rzecznika w projekcie budżetu byłby tym, co dopiero pozwoliłoby zwiększyć zatrudnienie w tych jednostkach organizacyjnych, które będą się zajmowały rozpoznawaniem skargi nadzwyczajnej. Bo to naprawdę nie jest sprawa rzecznika praw obywatelskich, to jest sprawa tych ludzi, którzy zwrócą się do rzecznika i których nadzieje zostały, ja bym powiedział, mocno podsycone: oto będziecie mieli wspaniały instrument, skargę nadzwyczajną. A oni przyjdą do rzecznika i się okaże, że mają czekać w długiej kolejce, zanim ich wnioski zostaną sprawnie rozpoznane przez rzecznika praw obywatelskich. My nie mamy po prostu sił i środków na rozpoznawanie tych wniosków. Tak że naprawdę apeluję do Wysokiej Komisji o życzliwość w tej sprawie.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

(*Senator Jan Rulewski: Ja...*)

Sekundkę.

Ja chciałbym zwrócić uwagę na to, że nie tylko rzecznik praw obywatelskich będzie miał prawo składania skargi. Bo pan przedstawia to tak, jakby tylko rzecznik takie rzeczy robił, a w ustawie tak nie jest.

Bardzo proszę, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Ostatnio w planach działalności mieścił się taki zamiar rzecznika, aby rozszerzać sieć punktów korespondencyjnych, w których działa rzecznik. Wiem, że chyba już 2 lata temu rzecznik wspominał, że ze względów budżetowych będzie musiał tę sieć zredukować, zwęźać. Czy to miało miejsce, czy też jest to przewidywane?

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę.

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich Stanisław Trociuk:

Staramy się wychodzić naprzeciw tym oczekiwaniom społecznym i takie punkty przyjąć – to są punkty przyjąć, do których jadą pracownicy biura i przyjmują np. raz w miesiącu skargi – są otwierane. Zakładaliśmy jednak poszerzenie sieci pełnomocników terenowych, proponując utworzenie biura, stałego biura pełnomocnika terenowego w Białymstoku, no ale w związku z tymi cięciami budżetowymi, które zostały przeprowadzone, nie jest to w tym budżecie absolutnie możliwe. Tak więc poprzestajemy tylko, ja bym powiedział, na takich bardziej lotnych punktach przyjąć, w których raz w miesiącu, w urzędzie miasta czy w urzędzie wojewódzkim, pracownik biura rzecznika przyjmuje skargi, a następnie one trafiają do biura w Warszawie i są rozpoznawane.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania? Nie ma.

(*Senator Zbigniew Cichoń: Ja mam wniosek.*)

Bardzo proszę, pan senator Zbigniew Cichoń.

Senator Zbigniew Cichoń:

W związku z tym, co tutaj usłyszałem, i tym, że jest bezspornie nowe zadanie nałożone na rzecznika, który jako jeden, o ile dobrze pamiętam, z 3 podmiotów, bo chyba jeszcze tylko prokurator generalny i minister sprawiedliwości oraz bodajże prezes Sądu Najwyższego mają takie prawo...

(*Senator Jan Rulewski: Rzecznik praw dziecka.*)

...i rzecznik praw dziecka, czyli są to bardzo ograniczone liczebnie podmioty publiczne, może składać ten nadzwyczajny środek prawny, zresztą bardzo, bardzo

skomplikowany... Zresztą jeżeli chodzi o sprawy, które najczęściej przeszły wszystkie instancje, łącznie niejednokrotnie z tym, że była złożona skarga kasacyjna, która częstokroć nie została przyjęta, bo wiadomo, że w 95% Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej, a w wielu przypadkach w ogóle ona jest niedopuszczalna ze względu czy to na przedmiot postępowania, czy to wartość przedmiotu postępowania, bo tam są te limity... No, na pewno będzie lawinowy napływ tych spraw. Ja proponuję zwiększenie jednak tego budżetu. Oczywiście jest kwestia, o jaką kwotę. No, trudno w tej chwili to rozeznaczyć. Pan rzecznik przedstawia, że może być to kwota ok. 2 milionów zł. Ja, żeby tak wypośrodkować, proponuję kwotę 1 miliona zł. Zobaczymy, jaki będzie napływ tych spraw, i ewentualnie zrobi się jakąś korektę w przyszłym roku. Ale uważam, że zasada przyzwoitej legislacji i przyzwoitego traktowania instytucji publicznych wymaga dania im środków w ślad za daniem im nowych zadań do realizacji, a są to nowe zadania.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Tylko chciałbym, żeby konkretnie, bo musimy przegłosować poprawkę pana senatora...

(*Głos z sali: Komu zabrać?*)

(*Głos z sali: No właśnie.*)

My musimy...

Senator Zbigniew Cichoń:

Proponuję, żeby z rezerwy budżetowej.

(*Przewodniczący Robert Mamątow: Rozumiem.*)

Takie wyjście widzę.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Czy pani legislator wystarczy to stwierdzenie? Tak. Okej. Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze głosy do tej części? Nie.

Mamy do przegłosowania 2 poprawki. Pierwsza poprawka, którą złożył pan senator Jan Rulewski, mówi o zwiększeniu wydatków bieżących jednostek budżetowych w rozdziale 75101 „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa” o kwotę 1 miliona 986 tysięcy zł, w tym na wynagrodzenia osobowe o kwotę 115 tysięcy zł.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Ale już głosujemy.

Senator Aleksander Pociąg:

Tak, Panie Przewodniczący, ale ja chciałbym tylko zauważyć, że wspólnie, razem...

(*Przewodniczący Robert Mamątow: A, rozumiem.*)

...z senatorem Rulewskim...

(*Senator Jan Rulewski: Tak, tak.*)

My we dwóch złożyliśmy poprawkę.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Przepraszam bardzo. Proszę, Panie Senatorze, oczywiście, pod poprawką jest i pana podpis.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (2)

Kto jest przeciw? (5)

Kto się wstrzymał? (1)

Komisja odrzuciła poprawkę pana senatora...

(*Senator Jan Rulewski: Senatorów.*)

Tak, senatorów.

Czy panowie senatorowie będziecie składać wniosek mniejszości?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

(*Senator Jan Rulewski: Nie ma.*)

Nie można, okej, dobrze.

I drugi wniosek, pana... Komisja odrzuciła poprawkę panów senatorów.

Teraz przechodzimy do wniosku pana senatora Zbigniewa Cichonia o zwiększenie o 1 milion zł budżetu rzecznika praw obywatelskich w części... W której części?

Senator Zbigniew Cichon:

W części dotyczącej funkcjonowania...

(*Głos z sali: Panie Senatorze, nie ma pan, żeby złożyć...*)

...w zakresie... Pardon, w części dotyczącej funkcjonowania w zakresie składania kasacji nadzwyczajnej...

(*Senator Jan Rulewski: W bieżących.*)

(*Przewodniczący Robert Mamątow: Okej, rozumiem.*)

...bieżącego funkcjonowania, no bo to jest....

(*Przewodniczący Robert Mamątow: Rozumiemy, okej.*)

...na bieżąco do realizacji w związku z nowymi zadaniami, jakie zostały nałożone.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Chciałem, żeby to jasno wybrzmiało. Dobrze.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (3)

Kto jest przeciw? (5)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Poprawka pana senatora Zbigniewa Cichonia też nie została przyjęta.

Głosujemy teraz nad przyjęciem budżetu rzecznika praw obywatelskich na 2018 r.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tego budżetu? (6)

Kto jest przeciw? (1)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

Komisja przyjęła budżet rzecznika praw obywatelskich na 2018 r.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do części 13 „Instytut Pamięci Narodowej”.

Bardzo proszę o przedstawienie w skrócie budżetu na 2018 r.

Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Jan Baster:

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Budżet Instytutu Pamięci Narodowej w kształcie aktualnym zakłada wydatki na poziomie 363 milionów 288 tysięcy zł, przy zeszłorocznym poziomie wydatków, w 2017 r., wynoszącym 289 milionów 141 tysięcy zł, co daje wzrost o 74 miliony 147 tysięcy zł. Ten stosunkowo duży wzrost dotyczy, o czym proszę pamiętać, stosunkowo wysokiego budżetu. I króciutko uzasadnię fundamentalne założenia tego wzrostu.

Po pierwsze, w tym roku, w 2018 r. zamierzamy pozyskać budynek będący nową siedzibą centrali Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie i to wymaga wydatku na poziomie 34 milionów zł... przepraszam, 37 milionów zł. W tej chwili centrala Instytutu Pamięci Narodowej jest rozrzucona w kilku lokalizacjach w Warszawie, przy czym duża część z nich jest użytkowana na podstawie umowy najmu. Od czasu, kiedy w 2013 r. Instytut Pamięci Narodowej musiał opuścić swoją dotychczasową, do 2013 r., siedzibę przy ulicy Towarowej, mamy taką sytuację dość niepewną, co jak na instytucję naprawdę dużą i taką, którą, mam nadzieję, że wszyscy, uznajemy za potrzebną... No, ważne, żebyśmy mogli mieć wreszcie jedną siedzibę, przynajmniej gromadzącą większość komórek organizacyjnych instytutu. To jest zatem wydatek na poziomie 37 milionów zł.

Chcę zauważyć drugą sprawę zasadniczą dla nas, z naszego punktu widzenia. Nowelizacja ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej wprowadzona w 2016 r. w budżecie na 2017 r. na dobrą sprawę zyskała odzwierciedlenie tylko symboliczne. Ta nowelizacja wprowadziła zasadnicze zmiany organizacyjne w instytucie, poszerzając jego zakres działania o 2 duże piony: Biuro Poszukiwań i Identyfikacji, tj. to biuro, o którym, jak myślę, cały czas jest głośno w związku z coraz to nowymi identyfikacjami i ekshumacjami, oraz Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa, które zajmuje się tym, na co nazwa wskazuje.

Jest jeszcze trzecia sprawa, dość zasadnicza, bo już nie mówię o pomniejszych zmianach organizacyjnych wprowadzonych w Instytucie Pamięci Narodowej, czyli poszerzenie okresu, który jest w zakresie zainteresowań Instytutu Pamięci Narodowej. Mianowicie z daty początku II wojny światowej przesunięto datę, od której Instytut Pamięci Narodowej prowadzi swoje badania, ale też i upamiętnienia, na 8 listopada 1917 r., więc to jest naprawdę ogromne poszerzenie zakresu czasowego.

To były te sprawy związane... Oczywiście w roku ubiegłym, 2017 r., próbowaliśmy w sposób tymczasowy próbować nadrabiać te niedostatki finansowe. Te 2 biura, o których mówiłem, powstały w szczątkowym zakresie. W tej chwili będziemy się starali doprowadzić do stanu, w którym mogłyby działać w pełni.

No i wreszcie kolejna sprawa zasadnicza, wynikająca z naszych ustawowych prerogatyw. No, zajmujemy się... Mamy teraz rok 100-lecia odzyskania niepodległości, z okazji którego w organizacji imprez, konkursów, wystaw,

konferencji naukowych bierzemy udział w bardzo szerokim zakresie. W związku z tym też ta działalność wymaga nieco zwiększonych środków. Dziękuję bardzo serdecznie.

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z panów senatorów chciałby zabrać głos?
(*Senator Marek Martynowski: Tak.*)

Proszę bardzo, pan senator Marek Martynowski.

Senator Marek Martynowski:

Dziękuję.

Ja chciałbym zapytać, co się dzieje z polską bazą genetyczną ofiar totalitaryzmu, która była wcześniej w Szczecinie. O ile wiem, miała zostać przeniesiona do Wrocławia. A jeżeli tak, to czy są zapewnione odpowiednie środki na to, żeby tę bazę materiałów porównawczych DNA przenieść właśnie do Wrocławia?

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo.

Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Jan Baster:

W tej chwili w związku z zapisami ustawowymi w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej jest na ukończeniu postępowanie przetargowe, które ma wyłonić, że tak powiem, kontrahentów instytutu w zakresie badań genetycznych prowadzonych w wyniku działań Instytutu Pamięci Narodowej. Do przetargu zgłosiła się pewna liczba podmiotów zainteresowanych. To muszą być podmioty... to muszą być przede wszystkim grupy podmiotów, to nie są pojedyncze uczelnie czy instytuty. Myślę, że w ciągu najbliższych tygodni ta sprawa zostanie zamknięta i wtedy będziemy mogli powiedzieć, że na najbliższe 4 lata, bo taki okres ma obejmować wynik tego przetargu, będziemy mieli sprawę zamkniętą i baza genetyczna będzie prowadzona przez Instytut Pamięci Narodowej, generalnie rzecz biorąc.

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś by chciał...

Proszę bardzo, pan senator Rafał Ambrozik.

Senator Rafał Ambrozik:

Ja tylko kilka słów. Chciałbym wyrazić uznanie dla państwa pracy, podziękować za tę pracę. No i cieszę się, że to jest kolejny rok wzrostu budżetu instytutu, bo przez wiele lat polityka historyczna była mocno w Polsce zaniedbana. Tak że dziękuję, wszystkiego dobrego.

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

A ja mam pytanie. Bo szczególnie mi leży na sercu dział edukacji w IPN. Chciałbym zapytać, czy tutaj też jest wzrost nakładów, czy bazujecie na ich wysokości w poprzednich latach.

Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Jan Baster:

Oczywiście jest wzrost nakładów na działalność bieżącą instytutu, w tym oczywiście rzecz jasna edukację. Jest to również ta sfera aktywności instytutu, na którą bardzo mocny nacisk kładzie prezes. Zresztą zmiany w składzie osobowym zmierzają też w tę stronę, aby ta działalność była godna firmy, która ją prowadzi.

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania do pana przedstawiciela IPN? Nie ma.

Przegłosujemy teraz budżet IPN na 2018 r.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem budżetu IPN na 2018 r.? (6)

Kto się wstrzymał? (0)

Kto jest przeciw? (0)

Dziękuję bardzo.

Komisja podjęła decyzję o przyjęciu budżetu IPN na 2018 r., części 13.

Dziękuję bardzo.

(*Zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Jan Baster: Dziękujemy serdecznie.*)

Przechodzimy do części 54 „Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych”.

Bardzo proszę o krótkie przedstawienie budżetu.

Dyrektor Generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida:

Andrzej Bida, dyrektor generalny urzędu.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

Dostali państwo informację. Ja może przedstawię tylko takie informacje dodatkowe. Aktualnie mamy stan na 30 czerwca 2017 r., jeśli chodzi o statystyki dotyczące kombatantów, ofiar represji, wdów i robotników przymusowych. Tak że kombatantów razem było ponad 93 tysiące. W ciągu roku ubyło prawie 10 tysięcy osób, tj. w granicach 9%. Mogę też podać szczegółowe dane. Samych kombatantów są 34 tysiące... jest prawie 35 tysięcy, wdów i wdowców – 135 tysięcy, robotników przymusowych – 73 tysiące. Tak że w sumie ogółem jest 301 tysięcy osób w tej kategorii. Średnia wieku kombatantów wynosi w tej chwili 94 lata...

(*Senator Jan Rulewski: Średnia?*)

Tak, średnia.

...A wdów i wdowców – 86 lat. Tak że to jest bardzo specyficzna grupa naszych podopiecznych. Działacze opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych z powodów politycznych mamy w tej chwili zarejestrowanych – to w zasadzie dane na dzisiaj – tych z uprawnieniami, 5 tysięcy 857.

Jeśli chodzi o budżet urzędu, to budżet tak ogólnie jest ciut mniejszy niż w ubiegłym roku. Żeby zainteresować państwa senatorów, powiem, że średnia pomoc jednorazowa przyznawana działaczom opozycji w ubiegłym roku, tak samo jak w roku 2016, wyniosła 2 tysiące 800 zł na osobę, a w przypadku kombatantów ta wysokość to było 800 zł. Z tym, że kombatanci otrzymywali ją wiele lat wcześniej i muszę powiedzieć, że były lata, w których ta średnia wynosiła ok. 400 zł. Tak że się polepsza, ale jeżeli jakiegokolwiek pieniądze by się znalazły w urzędzie, to w pierwszej kolejności przeznaczalibyśmy je na zwiększanie pomocy kombatantom.

I w zasadzie, jak mówię, więcej uwag nie ma. Państwo mają materiał...

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z panów senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Bardzo proszę, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Mam uwagi.

Piszecie państwo w swoim opracowaniu, do którego pan przewodniczący Mamałow odsyła, że budżet będzie napięty, że wręcz za mało są te środki, zwłaszcza dla inwalidów wojennych. A jak słyszymy, wiekiem... No, można przyjąć, że jest dobra opieka państwa, bo jeśli mówimy o przeciętnej, wśród inwalidów, ale i kombatantów, wynoszącej przeszło dziewięćdziesiąt lat, to dobrze świadczy to o kondycji fizycznej tych ludzi, ale jest ona również pochodną opieki państwa. No i państwo piszecie w tym opracowaniu, że te środki są na poziomie – jak rozumiem, pomoc zasiłkowa – 800 zł i że to stanowczo za mało. Rzeczywiście w tym zakresie były wystąpienia od opinii publicznej. To jest pierwszy jak gdyby znak zapytania: czy ten budżet dobrze odpowiada na zamówienie społeczne?

Drugie zagadnienie to moja uwaga, że mimo tego nie wykorzystano w ubiegłym roku środków z rezerwy przeznaczonej na realizację ustawy o działaczach opozycji, którą można zresztą było zmienić w ciągu roku. Komisja pod przewodnictwem pana Mamałowa występowała w tym zakresie i najpierw sygnałnie, a później już oficjalnie musiała wystąpić. I minister, minister Zieleniecki, prof. Zieleniecki, odpowiedział, że ze strony urzędu do spraw kombatantów nie było żadnych wystąpień, wobec czego pieniądze przepadły. W związku z tym jawi się pytanie, czy to nie będzie powtórzone w tym roku. Czy nie należałoby zatem jednak może zmienić rytm przyznawania tych zapomóg, przejść od takiego chomikowania do większego otwarcia?

(Dyrektor Generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida: Panie Senatorze...)

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę.

Dyrektor Generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida:

Panie Senatorze, jeśli chodzi o rezerwę, to jest to rezerwa celowa i jest wykorzystywana w momencie, kiedy jest konieczność, kiedy jest zapotrzebowanie ze strony urzędu. Te pieniądze się nie marnują, bo są częścią budżetu państwa, tak że nie ma żadnych problemów. Z naszej strony jesteśmy zadowoleni, że mamy wystarczające pieniądze na realizację ustawy o działaczach opozycji.

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Proszę.

Senator Jan Rulewski:

Panie Dyrektorze, zwracam uwagę na to, że ustawa, i ta skąpa, i ta, która w wyniku działania naszej komisji zawiera poszerzenie, ma w sobie elementy niestałe w postaci pomocy jednorazowej lub okresowej, a także sam szef urzędu do spraw kombatantów może w trybie nadzwyczajnym przyznać pomoc. No, to, co obowiązywało do 1 września, trzeba przyznać, było o charakterze socjalnym. Sami państwo piszecie, że było chyba 380 wniosków, w których zgłaszano takie potrzeby. Państwo nie wszystkie załatwili, a pieniądze z rezerwy zostały. Czyli można przyjąć jednak twierdzenie, że ta rezerwa, wykorzystana w zaledwie 26%, nie została społecznie rozprowadzona.

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę.

Dyrektor Generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida:

Panie Senatorze, każdy, kto wystąpił o pomoc i uzasadnił to wystąpienie, otrzymywał decyzję pozytywną i nie dostaliśmy sygnału, że był niezadowolony z wysokości tej pomocy. Jak mówię, to, że rezerwa była tak duża, przecież wynikało z tego, że – a państwo też uczestniczyli w pracach legislacyjnych – trudno było oszacować liczbę. Myślę, że słusznie przyjęto bezpieczne założenie, że tych wniosków będzie dużo więcej, a chodziło o to, żeby zaspokoić wszystkie ewentualne roszczenia czy wydatki związane właśnie ze świadczeniem, które przestało mieć charakter socjalny, a ma w dużej mierze charakter honorowy, to stałe świadczenie. Tak że, jak mówię, dla urzędu to jest tylko sprawa techniczna przepływu pieniędzy z Ministerstwa Finansów do urzędu.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Chciałbym nawiązać do pytania pana senatora Rulewskiego. Chodzi nam, bo my wspólnie wystąpiliśmy w tej sprawie...

(*Senator Jan Rulewski: Tak.*)

Chodzi nam o to, że... Bo ja rozumiem z tego, co pan powiedział, że każdy, kto się zwrócił do urzędu do spraw kombatantów o pomoc czy z wnioskiem o przydzielenie mu tego stałego dodatku... że zostały zaspokojone jego potrzeby. Tak to rozumiem. Tak?

(*Dyrektor Generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida: Tak, jeśli...*)

A my teraz... Przepraszam...

(*Dyrektor Generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida: ...jeśli ma już status działacza opozycji.*)

Chodzi nam o to, że było zaplanowane, jeśli dobrze pamiętam, w 2015 r. 50 milionów zł...

(*Senator Jan Rulewski: Też, tak.*)

Prawda?

I duża suma została nie... Ja rozumiem, że one nie przepadają, bo one są w budżecie. Ale czy np. tej pomocy dla tych, którzy z niej korzystają, nie można zwiększyć? To na takiej zasadzie, prawda? Ja nie mówię, że nie 400 zł powinien wynosić ten stały dodatek, a np. 600 zł. Nie o to mi chodzi. Chodzi mi o to, że można by było zwiększyć pomoc urzędu do spraw kombatantów dla tych, którzy dzisiaj są np. w trudnej sytuacji.

Dyrektor Generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida:

No, zmiana wysokości tego stałego dodatku to jest jakby kwestia dla ustawodawcy, zmiany ustawy. My tę pomoc, jak mówię, przyznajemy w naprawdę sporej wysokości, bo średnia wysokość takiej pomocy, czyli 2 tysiące 800 zł, w porównaniu z np. pomocą udzielaną kombatantom... No, to jest kilkakrotnie wyższa kwota. I jest udzielana w zależności od potrzeb po prostu. Jeżeli ktoś uzasadnia swój wniosek tak, że potrzebuje naprawdę dużo więcej pieniędzy w związku z chorobą czy szczególną sytuacją, to my przyznajemy ją w większej wysokości. Szef urzędu decyduje w zależności od potrzeb danej osoby.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Dlatego na początku zapytałem o to, czy wszyscy... Skoro tak, to okej.

Bardzo proszę, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

No ale wróćmy do faktów. Wspomniał pan w swoim króciutkim wystąpieniu, ale w dokumentach znajduję szersze omówienie, że ta pomoc, jednorazowa, jak rozumiem,

dla inwalidów i kombatantów wynosi przeciętnie 800 zł, zaś pomoc dla tych środowisk opozycyjnych – 2 tysiące 800 zł. I to się zgadza.

(*Dyrektor Generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida: Dla kombatantów... Również dla wdów.*)

I wdów, tak, tak.

No więc pytanie brzmi: czy w ramach tej rezerwy, która była tylko na realizację ustawy o opozycji, nie można było dokonać przesunięcia? A było widać, że jest potrzebne, już przynajmniej w połowie roku, bo wejście ustawy w życie planowane było w I kwartale, a weszła w życie praktycznie w III kwartale. Czy nie można było zatem dla tych inwalidów wojennych i innych, którzy otrzymywali pomoc trzykrotnie mniejszą, przesunąć środki, tak by ten ich żal był mniejszy?

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę.

Dyrektor Generalny Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida:

Panie Senatorze, jeśli chodzi o inwalidów wojennych, to oni są szczególną grupą wśród kombatantów...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Jak mówię, po prostu przesunięcie środków, moim zdaniem, wymagałoby zmiany ustawy budżetowej, przesunięcie z jednej rezerwy celowej do drugiej. Rzeczywiście nie było takiego ruchu ze strony urzędu. Być może powinniśmy w tym roku w takiej sytuacji się zastanowić nad tym. Ale, jak mówię, sensowniejsze byłyby zmiany legislacyjne, które by uelastyczyły możliwość przesuwania tych środków z jednej rezerwy do drugiej czy spowodowałyby przeniesienie ich do części budżetowej.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania? Nie ma.

Przystąpimy do przegłosowania budżetu Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem budżetu na 2018 r. w części 54 „Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych”? (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Szanowni Panowie Senatorowie, dobrnęliśmy do końca pierwszej części dzisiejszego posiedzenia. Następną część rozpoczynamy o godzinie 16.00 w tej sali.

Zamykam w tej części posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

(*Przerwa w obradach*)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Serdecznie witam na drugiej części sto dziewięćdziesiątego szóstego posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w sprawie ustawy budżetowej na rok 2018.

Wykorzystaliśmy to, że poprzednia część posiedzenia komisji zakończyła się trochę wcześniej, i poprosiliśmy pana ministra o wcześniejsze przybycie i wcześniejsze rozpatrzenie części 15, 37 i 88.

Bardzo bym prosił o przedstawienie budżetu w części... Ja nie wiem, czy wszystkie 3 części pan minister będzie...
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak? To bardzo proszę. Tak jak powiedziałem, część 15 „Sądy powszechne”, część 37 „Sprawiedliwość” i część 88 „Powszechne jednostki organizacji prokuratury”.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Serdecznie witam na naszym posiedzeniu pana ministra Piebiaka... Przepraszam, jakie imię?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości*

Łukasz Piebiak: Łukasz.)

Łukasz, właśnie. Nie mam listy, dlatego tak... Przepraszam.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak:

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.
Wysoka Komisjo!

Szczegółowy opis budżetu w tych częściach, o których pan przewodniczący wspomniał, wraz z dotacją dla Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, planami finansowymi państwowych funduszy celowych, planami finansowymi instytucji gospodarki budżetowej oraz rezerwami celowymi został przekazany Wysokiej Komisji już na wcześniejszym etapie prac. Tak że bardzo szczegółowo może nie będę tych kwestii nie omawiał. Skupię się na najważniejszych kwestiach, w szczególności tych dotyczących poprawek dokonanych na etapie prac parlamentarnych. Podkreślam tu, że z punktu widzenia budżetu państwa jako całości te poprawki miały charakter neutralny. To były przeniesienia w ramach części budżetowych będących w dyspozycji ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego, tj. omawianych części 15, 37 i 88, a część z tych przeniesień miała charakter techniczny. Pragnę też zaznaczyć, przypomnieć, że budżet sądów powszechnych jest budżetem autonomicznym, w dużej części kształtowanym przez same sądy, a ostateczny kształt, z uwzględnieniem opinii Krajowej Rady Sądownictwa, nadaje mu minister sprawiedliwości. I ogólna ocena resortu, który reprezentuję, jest taka, że planowany poziom wydatków zarówno w części 15, jak i w części 37 zapewnia w stopniu wystarczającym realizację statutowych zadań jednostek organizacyjnych resortu sprawiedliwości.

Jeżeli chodzi o część 15, czyli „Sądy powszechne”, to w ramach prac parlamentarnych ograniczono poziom wydatków o 68 milionów 622 tysiące zł w stosunku do pierwotnej wersji projektu budżetu, a wynikało to, po pierwsze, z obniżenia z 250 do 150 liczby dodatkowych etatów urzędników sądowych w związku z zabezpieczeniem potrzeb Krajowego Rejestru Sądowego, a po drugie, z likwidacji 10 etatów dla specjalistów w opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów.

Dalej. Ograniczono środki na wydatki związane z bezpłatną pomocą prawną z urzędu w zakresie wynikającym z przepisów ustawy z 27 września 2013 r. o zmianie ustawy

– Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw w związku z niskim wykonaniem wydatków na ten cel w roku 2017.

Dalej. Ograniczono środki na utworzenie nowych stanowisk pracy w sądownictwie. Wydatki te zostaną poniesione w ramach posiadanych środków finansowych.

W części 15 „Sądy powszechne” planowane są dochody budżetowe na poziomie 2 miliardów 280 milionów 721 tysięcy zł. To jest 102,82% dochodów zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok poprzedni. W ujęciu wartościowym budżet sądownictwa na 2018 r. jest wyższy od wydatków określonych w ustawie budżetowej na rok poprzedni o kwotę 259 milionów 93 tysiące zł.

Wziąwszy pod uwagę ostateczny plan wydatków na rok 2017, wynikający ze znowelizowanej ustawy budżetowej, w której uwzględniono zmniejszenie części środków w części 15 o 186 milionów zł na skutek dokonanych przez sądy rozliczeń budżetów i zablokowanie tudzież zwrócenie niewykorzystanych środków, w ustawie budżetowej na rok 2018 zabezpieczono środki na wydatki większe od tych ze znowelizowanej ustawy na rok 2017 o 6,3%. W ujęciu wartościowym budżet sądownictwa na 2018 r. jest większy od planu wydatków na 2017 r. o ponad 445 milionów zł.

Planowany wzrost wydatków związany jest przede wszystkim z zadaniami wynikającymi wprost z ustaw. Pierwsza grupa wydatków wiąże się z obligatoryjnym wzrostem wynagrodzeń. Zaplanowano 76 milionów 402 tysiące zł na podwyższenie wynagrodzeń sędziów w wyniku wzrostu o 5,02% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w II kwartale 2017 r. w stosunku do tego samego okresu roku poprzedniego, 14 milionów 319 tysięcy zł na podwyższenie wynagrodzeń referendarzy, które są relacjonowane do wynagrodzeń sędziów, 1 milion 740 tysięcy zł na podwyższenie wynagrodzeń asesorów sądowych, też relacjonowanych do wynagrodzeń sędziów, i wreszcie 19 milionów 359 tysięcy zł na podwyższenie uposażeń sędziów w stanie spoczynku oraz uposażeń rodzinnych – one też są relacjonowane do wynagrodzeń sędziów. Zatem wydatki związane z obligatoryjnym wzrostem wynagrodzeń to 111 milionów 820 tysięcy zł.

Druga grupa wydatków to dodatkowe etaty wynikające z projektowanych ustaw i zmian organizacyjnych. Zaplanowano 7 milionów 753 tysiące zł na wynagrodzenia z pochodnymi na utworzenie 150 dodatkowych etatów urzędników sądowych w celu zabezpieczenia potrzeb wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego, 114 milionów 378 tysięcy zł na wynagrodzenia z pochodnymi na utworzenie 1850 dodatkowych etatów, w tym 37 etatów sędziowskich, 450 etatów referendarskich, 15 etatów asystenckich i 1348 urzędniczych, w celu realizacji przepisów projektowanych ustaw. W tym największa grupa to 103 miliony 761 tysięcy zł na utworzenie od 1 stycznia bieżącego roku 450 etatów referendarskich i 1260 etatów urzędniczych w związku z przepisami projektu ustawy o przekształceniu współużytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe we współwłasność gruntów. Jak wiadomo, celem tej ustawy jest przekształcenie z mocy prawa użytkownika wieczystego we własność. Dalej. Zaplanowano 1 milion 745 tysięcy zł na wynagrodzenia z pochodnymi na utworzenie od 1 stycznia bieżącego roku 7 etatów sędziowskich oraz 14 etatów

urzędniczych w związku z przepisami ustawy o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu prawnego na podstawie prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych. To ta ustawa, która kilka dni temu została jednogłośnie przyjęta, ale jeszcze jest na etapie oczekiwania na wejście w życie. Zaplanowano też 8 milionów 872 tysiące zł na wynagrodzenia z pochodnymi na utworzenie od 1 stycznia 2018 r. 30 etatów sędziowskich, 15 etatów asystenckich i 74 etatów urzędniczych z uwagi na przewidywane znaczne zwiększenie się wpływu spraw ubezpieczeniowych w związku z wejściem w życie od 1 stycznia ubiegłego roku ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, czyli tzw. ustawy dezubekizacyjnej. Razem dodatkowe etaty mają kosztować 122 miliony 131 tysięcy zł.

Trzecia grupa wydatków, jeżeli chodzi o sądownictwo, to kwota 47 milionów 318 tysięcy zł na zwiększenie poziomu wynagrodzeń kuratorów, asystentów, urzędników, pozostałych pracowników sądów powszechnych oraz specjalistów opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów o 2%. Ministerstwo Sprawiedliwości ostatecznie przekonało Ministerstwo Finansów, że należy kontynuować wyrównywanie dysproporcji płacowych w jednostkach organizacyjnych sądownictwa powszechnego. Z tego wynika ta decyzja o zwiększeniu o 2% wynagrodzeń w wymienionych grupach zawodowych. Przemawia za tym fakt, że średnia płaca brutto urzędników sądowych to 3 tysiące 700 zł, ale aż 33% urzędników sądowych otrzymuje wynagrodzenia brutto poniżej 3 tysięcy zł, co zwłaszcza w ośrodkach wielkomijskich jest kwotą niewystarczającą do pozyskiwania nowych kadr. Ponadto z powodu zamrożenia wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej przez poprzedni rząd w latach 2009–2015 nastąpił realny spadek wartości wynagrodzeń pracowników sądów o ok. 15%. Mamy problem z fluktuacją kadr. W ciągu ostatnich 3 lat odeszło 3 tysiące 213 asystentów, ponad 11 tysięcy urzędników i 2 tysiące 482 innych pracowników. Nabory w wielkich miastach kończą się niepowodzeniem, po prostu nie ma chętnych do pracy w sądach. Jak powiedziała pani prezes Sądu Okręgowego w Warszawie, odkąd Biedronka nas wyprzedziła, to mamy problem, żeby zatrudnić kogośkolwiek, a już nawet nie mówię o ludziach, od których można czegoś wymagać. No, a sądownictwo, zwłaszcza wielkomijskie, ma określone wymagania także wobec swoich pracowników.

Reasumując: wzrost planowanych na 2018 r. pozapłacowych wydatków bieżących jest związany głównie z potrzebą kontynuacji procesu usprawniania i przyspieszania postępowań sądowych, likwidacji zaległości, a także zabezpieczenia skutków finansowych nowych regulacji prawnych.

W ramach części 15, czyli „Sądy powszechne”, funkcjonuje Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej, które realizuje zadania związane z prowadzeniem centralnych zamówień publicznych oraz prowadzi działalność usługową na rzecz sądów

z apelacji krakowskiej. Konsolidacja zakupów przynosi wymierne efekty, pozwala na uzyskanie oszczędności dotyczących przede wszystkim takich usług jak doręczenia, zakup energii, ubezpieczenia czy telefonia komórkowa. To jest część 15.

Jeżeli chodzi o część 37 „Sprawiedliwość”, o wydatki obejmujące realizację zadań z zakresu więziennictwa, wydatki samego Ministerstwa Sprawiedliwości, zakładów dla nieletnich, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz instytutów naukowych resortu sprawiedliwości, to nastąpiło zwiększenie wspomnianych wydatków w stosunku do tych z pierwotnej wersji budżetu o 26 milionów 210 tysięcy zł, z czego 20 milionów 916 tysięcy zł przeznaczonych jest na podwyższenie poziomu uposażeń funkcjonariuszy Służby Więziennej od 1 maja 2018 r. na analogicznych zasadach, jak to będzie miało miejsce w przypadku innych służb mundurowych, oraz na podwyższenie wynagrodzeń pracowników medycznych więziennictwa w związku z ustawą z 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne; 5 milionów zł przeznaczonych jest na sfinansowanie – w porozumieniu z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów – remontu części nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa położonej przy ul. Belwederskiej 46/50 na potrzeby Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury; a 294 tysiące zł przeznaczono na zwiększenie o 2%, tak jak to było w przypadku poprzedniej części, wynagrodzeń osobowych w Instytucie Ekspertyz Sądowych im. prof. dra Jana Sehna i Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości.

Dodatkowo w ramach wewnętrznego przesunięcia środków na wydatki w ramach części 37 zabezpieczono środki w wysokości 1 miliona 201 tysięcy zł na funkcjonowanie Instytutu Kryminologii i Penitencjarystyki. Limit wydatków na 2018 r. został określony na poziomie 4 miliardów 914 milionów 428 tysięcy zł, co oznacza wzrost w stosunku do wydatków z roku poprzedniego o 2,56%. Planowany wzrost wydatków to przede wszystkim skutek wzrostu wysokości dotacji dla Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, będącej odrębną osobą prawną. Dotacja została zaplanowana w wysokości 71 milionów 296 tysięcy zł, co stanowi 133,7% kwoty określonej w ustawie budżetowej na rok poprzedni. W ramach tej kwoty środki w wysokości 4 miliony 7 tysięcy zł przeznaczone są na wynagrodzenia i pochodne. Pozostałe 67 milionów zł przeznaczono na pozapłacowe wydatki bieżące. W ujęciu kwotowym dotacja dla Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na 2018 r. została zwiększona o 18 milionów 7 tysięcy zł. Środki te są konieczne m.in. na sfinansowanie potrzeb wynikających z wejścia w życie ustawy z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw i decyzji o ustaleniu wyższych limitów przyjęć w dziewiątym roczniku aplikacji sędziowskiej i dziewiątym roczniku aplikacji prokuratorskiej rozpoczynających szkolenie w 2018 r.

Z dodatkowych środków zostaną sfinansowane wydatki związane z kontynuacją przez 220 aplikantów aplikacji ogólnej nauki na aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej – to jest ósmy rocznik – i rozpoczęciem przez 280 apli-

kantów, czyli dziewiąty rocznik, aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej, a także przeprowadzeniem egzaminu referendarskiego i prowadzeniem szkoleń ustawicznych.

Ponadto wzrost wydatków wynika z podwyższenia wydatków na uposażenia funkcjonariuszy i wynagrodzenia pracowników cywilnych więziennictwa w roku 2017, stosownie do przepisów ustawy z 15 grudnia 2016 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2017–2020”, oraz wydatków związanych z realizacją ustawy z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o prokuraturze oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym. Chodzi tu o zatrudnienie 313 funkcjonariuszy Służby Więziennej.

Ponadto w budżecie zostały zabezpieczone środki na wydatki na utrzymanie, eksploatację oraz rozwój systemu dozoru elektronicznego w wysokości 44 milionów 635 tysięcy zł, zgodnie z postanowieniami umowy zawartej między Ministerstwem Sprawiedliwości a konsorcjum Impel Security, która wygasa w październiku 2018 r. W związku z planowaną zmianą koncepcji obsługi SDE polegającą na odejściu od realizacji części zadań przez podmiot zewnętrzny i przejścia części czynności w zakresie patroli interwencyjnych, bezpośredniej kontroli skazanych, sprawdzania warunków technicznych, instalacji oraz dezinstalacji sprzętu monitorującego przez... W projekcie budżetu uwzględniono skutki finansowe związane z 250 dodatkowymi etatami w więziennictwie, tj. uposażeniami i wynagrodzeniami dla 125 funkcjonariuszy i 125 pracowników cywilnych.

W rezerwie celowej uwzględnione zostały również wspomniane już wydatki na realizację zadań przewidzianych w programie modernizacji Służby Więziennej, tj. 174 miliony 348 tysięcy zł. Wydatki te powinny zostać zabezpieczone w budżecie państwa w rezerwie celowej w wysokości 274 milionów 348 tysięcy zł, ale 100 milionów zł to będą wydatki poniesione z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej na mocy ustawy o budżecie państwa.

Wydatki na świadczenia z tytułu zabezpieczenia emerytalnego dla funkcjonariuszy Służby Więziennej rosną z uwzględnieniem wskaźnika 102,7%.

Wydatki majątkowe to 132 miliony 191 tysięcy zł. W ramach budownictwa inwestycyjnego planowana jest realizacja 53 zadań, z czego powinniśmy zakończyć 39 zadań, w tym budowę hal produkcyjnych w zakładach karnych we Włodawie i w Rzeszowie. W kolejnym zakładzie karnym efektem tego będzie stworzenie 650 miejsc odpłatnego zatrudnienia osób pozbawionych wolności. Ponadto z tych środków będzie finansowana adaptacja obiektów starego szpitala na 3 pawilony penitencjarne dla Zakładu Karnego w Czarnem. Powstanie kolejnych 186 miejsc zakwaterowania dla osadzonych. Będzie też realizowana nowa inwestycja – utworzenie Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL na terenie aresztu śledczego w Warszawie-Mokotowie. W 2018 r. powinna zostać zakończona realizacja dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Wydatki to 14 milionów 132 tysięcy zł.

Łącznie w części 37 z ogólnej kwoty 4 miliardów 888 milionów zł 16 milionów 806 tysięcy zł to środki związane z realizowanymi projektami w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także Programu

Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego. Dodatkowo w ramach budżetu środków europejskich ujęta została kwota 73 miliony 182 tysiące zł. Łącznie zatem w budżecie państwa na realizację projektów z udziałem środków pochodzących z Unii zaplanowano 89 milionów 988 tysięcy zł.

W tej części – już zbliżam się do końca – są jeszcze fundusze celowe: Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej i Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszonych Zakładów Pracy, a także 5 instytucji gospodarki budżetowej, czyli Carpatia, Piast, Mazovia, Pomerania i Baltica. W ramach tego pierwszego funduszu, zwanego również Funduszem Sprawiedliwości, realizowane są zadania związane z udzielaniem pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz członkom ich rodzin, a także udzielaniem pomocy postpenitencjarnej osobom pozbawionym wolności. W związku z wejściem w życie 12 sierpnia ubiegłego roku nowelizacji zmieniającej art. 43 kodeksu karnego środki funduszu mogą być przekazywane również na potrzeby jednostek sektora finansów publicznych. W 2018 r. planuje się przeznaczyć ze środków funduszu kwotę 100 milionów zł na realizację postanowień ustawy o ustanowieniu programu modernizacji Służby Więziennej. W ramach Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszonych Zakładów Pracy realizowane są zadania dotyczące resocjalizacji osób pozbawionych wolności, a głównym celem działalności instytucji gospodarki budżetowej funkcjonujących w części 37 jest realizacja zadań publicznych polegających na prowadzeniu oddziaływań penitencjarnych oraz resocjalizacyjnych wobec osób skazanych na karę pozbawienia wolności poprzez organizowanie pracy sprzyjającej podnoszeniu kwalifikacji zawodowych. I w związku z tym instytucje prowadzą działalność produkcyjną, handlowo-usługową, a także wykonują roboty remontowo-budowlane. Wszystko to dzieje się na zasadach samofinansowania i udziału w normalnej konkurencji wolnorynkowej. Instytucje te nie otrzymują dotacji z budżetu państwa, koszty finansują w ramach wypracowanych przychodów. Bo tutaj chodzi jednak głównie o resocjalizację skazanych poprzez pracę, poprzez wykonywanie określonych czynności. To wszystko, tak w największym skrócie. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać...

Proszę bardzo, pan senator Marek Martynowski.

Senator Marek Martynowski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, ja chciałbym spytać o jedną sprawę, właśnie o to muzeum żołnierzy wyklętych i osób represjonowanych w Warszawie. Pan mówił, że w tym roku jest na to przeznaczonych 14 milionów zł. Ile docelowo ma tam być etatów? Jakby pan mógł powiedzieć...

*(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Lukasz Piebiak: Szanowny Panie Senatorze, jeżeli pan pozwoli, to oddam głos któremuś ze współpracowników, bo...)*

Zastępca Dyrektora Generalnego Służby Więziennej Artur Dziadosz:

Zastępca dyrektora generalnego Służby Więziennej, płk Artur Dziadosz.

Obecnie nie ma określonej liczby etatów, która będzie przewidziana na obsługę i funkcjonowanie muzeum żołnierzy wyklętych. Na tym etapie prac, jako że moment, w którym to muzeum zostanie uruchomione, jest jednak bardzo daleki, to potrwa co najmniej ok. 2,5 roku, zanim... W tym momencie jesteśmy na etapie opracowywania dokumentacji technicznej związanej z projektem budowlanym. W tym obszarze wszystko jest z pełną dokumentacją wykonawczą. Kolejny etap to jest realizacja dokumentacji technicznej dotyczącej tzw. wystawy stałej. Dopiero po zakończeniu tych etapów, jednego i drugiego, będzie ogłoszony przetarg i wybrany wykonawca. I dopiero po wyborze wykonawcy i po zrealizowaniu przez niego robót, które na pewno będą trwały ok. 2 lat, można będzie mówić o strukturze tego muzeum, o jego funkcjonowaniu w zakresie, że tak powiem, kadrowym, o tym, o co pan senator pyta. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze ktoś chciałby zabrać głos? Nie.

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem budżetu w częściach 15, 37 i 88.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem budżetu na 2018 r. w tych częściach? (4)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Komisja podjęła decyzję o przyjęciu ustawy budżetowej w częściach 15, 37 i 88.

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

*(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Lukasz Piebiak: Dziękuję.)*

Dziękuję także panu.

*(Zastępca Dyrektora Generalnego Służby Więziennej
Artur Dziadosz: Dziękuję.)*

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, nawet dłużej, do 16.40...

(Głos z sali: Do 16.00.)

Do 16.00, tak? Dobrze.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

No, zastanowię się.

Ogłaszam przerwę do godziny 16.00.

Dziękuję bardzo.

(Przerwa w obradach)

Przewodniczący Robert Mamałow:

Dzień dobry państwu.

Serdecznie państwa witam podczas trzeciej części posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji dotyczącego budżetu na 2018 r.

Chciałbym serdecznie przywitać na naszym posiedzeniu pana Władysława Budzenia, dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, ze współpracownikami; pana Marka Małkowskiego, zastępcę komendanta głównego Straży Granicznej, ze współpracownikami; pana Krzysztofa Hejduka, zastępcę komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej; panią inspektor Helenę Michalak, zastępcę komendanta głównego Policji; pana inspektora Roberta Nowakowskiego, zastępcę szefa Biura Ochrony Rządu. Serdecznie państwa witam.

Przechodzimy do omówienia części 42 budżetu „Sprawy wewnętrzne”.

Proszę o przedstawienie w skrócie budżetu przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Obawiam się, że w takim dużym skrócie nie można, ale postaram się przedstawić to w jak najkrócej.

(Przewodniczący Robert Mamałow: Ja rozumiem. Myśmy już dostali projekt, tak że bardzo proszę... Proszę prezentować tak długo, jak potrzeba.)

Dobrze.

W stosunku do projektu, który przesłaliśmy Wysokiej Komisji w listopadzie... W trakcie prac w Sejmie nad ustawą budżetową na przyszły rok, podczas pierwszego i drugiego czytania zaszły pewne zmiany, na szczęście dla nas korzystne. Zwiększono nasze wydatki, które były planowane w projekcie rządowym. I tak: w części 42 „Sprawy wewnętrzne” per saldo zwiększono budżet o 9 milionów 400 tysięcy zł. Są to środki głównie na bezpieczeństwo i ochronę przeciwpożarową, na ochotnicze straże pożarne – 9 milionów 735 tysięcy zł. Na komendy wojewódzkie Policji mamy dodatkowo 130 tysięcy zł, a na komendy powiatowe – 1 milion 460 tysięcy zł. Dostaliśmy też 400 tysięcy zł na zakup wyposażenia nowej sterylizatorni szpitala MSWiA w Lublinie.

Jeżeli chodzi o część 43, która również jest dzisiaj przedmiotem obrad Wysokiej Komisji, to kwota zapisana w tej części, głównie jeżeli chodzi o Fundusz Kościelny, została zwiększona o 16 milionów 65 tysięcy zł z przeznaczeniem na zwiększenie wydatków na remonty i konserwacje zabytkowych obiektów sakralnych.

Zwiększone zostały też wydatki budżetowe w części 85 „Budżety wojewodów ogółem”. Chodzi o Państwową Straż Pożarną. Na komendy wojewódzkie, powiatowe i miejskie została przyznana dodatkowa kwota 14 milionów 826 tysięcy zł. Są to środki na inwestycje i zakupy inwestycyjne.

Niestety dane, które są w informacji, są troszkę nieaktualne. Pozwolę sobie w miarę skrótowo przedstawić dane z uwzględnieniem zwiększeń zaakceptowanych w trakcie prac nad budżetem w parlamencie.

Łączna kwota wydatków w części 42 ustawy budżetowej uchwalonej 11 stycznia wynosi 20 miliardów 560 milionów 24 tysiące zł, co oznacza, że jest wyższa od kwoty wydatków w roku ubiegłym o 66 milionów 629 tysięcy zł. Jest tu realny wzrost o 0,3%.

Największą pozycję, jeżeli chodzi o układ rodzajowy, stanowią wynagrodzenia i pochodne – 44% całości wydatków, oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych, emerytury i renty – ok. 42%. Jeżeli chodzi o etaty, to w części 42 przewidujemy łącznie 122 tysiące 70 etatów funkcjonariuszy. W odniesieniu do zapisów ubiegłorocznej ustawy budżetowej nastąpił tu wzrost liczby etatów Straży Granicznej o 400. Później przejdę do tematu Straży Granicznej i omówię to szczegółowo.

Zasadniczym działem... Oprócz tego uzyskaliśmy w ustawie budżetowej 150 milionów zł na podwyższenie od 1 maja tego roku uposażeń najniższej zarabiających funkcjonariuszy. Dostaliśmy też 15 milionów zł na zwiększenie dodatku stołecznego dla funkcjonariuszy Komendy Stołecznej Policji i jednostek podległych komendantowi stołecznemu. Oprócz tego – trochę wybiegam, ale powiem o tym, skoro jesteśmy przy uposażeniach – w poz. 73, w rezerwie na zmiany organizacyjne mamy 10 milionów zł na zwiększenie liczby etatów obecnego Biura Ochrony Rządu, a od 1 lutego br. Służby Ochrony Państwa, o 165 etatów funkcjonariuszy.

Jeżeli chodzi o działy, to już tradycyjnie największym działem, zarówno liczebnie, jak i wydatkowo, jest dział 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”. Łączna kwota wydatków to 11 miliardów 602 miliony 580 tysięcy zł. Jest to 56,2% sumy wydatków w części 42.

Drugim działem, również tradycyjnie, jest dział 753 „Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne”, czyli emerytury, renty i inne świadczenia. Zaplanowano tu 8 miliardów 252 miliony 99 tysięcy zł, co stanowi prawie 40% wydatków w części 42.

Szanowni Państwo, wydatki Policji to kwota 9 miliardów 418 milionów 793 tysięcy zł. W porównaniu do kwoty z roku ubiegłego jest tu wzrost o 155 milionów 509 tysięcy zł. Wzrost nominalny wynosi 1,7%. W tym roku planuje się – nie ma tu zmian w stosunku do danych z roku ubiegłego – 103 tysiące 309 etatów funkcjonariuszy. Przeciętne uposażenie funkcjonariusza w części 42 to 4 tysiące 859 zł. Jeżeli chodzi o pracowników cywilnych, to wielkość zatrudnienia wynosi 24 tysiące 724 osoby i jest na poziomie z roku ubiegłego. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika to 3 tysiące 204 zł.

Jeżeli chodzi o Państwową Straż Pożarną, to łączne wydatki PSP wyniosą w tym roku 2 miliardy 737 milionów 208 tysięcy zł – mówię o łącznych wydatkach, zaplanowanych w części 42 i części 85 w odniesieniu do komend wojewódzkich i miejskich Państwowej Straży Pożarnej – i zwiększą się w stosunku do wydatków z roku ubiegłego o 212 milionów 726 tysięcy, czyli nominalnie o 8,4%.

Chciałbym powiedzieć Wysokiej Komisji, że w bieżącym roku po raz pierwszy od dłuższego czasu Państwowa Straż Pożarna uzyskała zwiększenie stanu etatowego funkcjonariuszy. Jest to wzrost o 490 w stosunku do stanu z roku ubiegłego. Przeciętne uposażenie funkcjonariusza Państwowej Straży Pożarnej to 4 tysiące 768 zł. Jeżeli chodzi o pracowników cywilnych, to wielkość zatrudnienia pozostanie bez zmian w stosunku do zatrudnienia z roku ubiegłego, a przeciętne wynagrodzenie wyniesie 3 tysiące 491 zł.

Straż Graniczna. Wielkość wydatków to 1 miliard 529 milionów 549 tysięcy zł. Nominalny wzrost wynosi

tu 4,8%. Wydatki są wyższe od wydatków z roku ubiegłego o 69 milionów 628 tysięcy zł. Jest tak głównie z uwagi na zwiększenie etatów funkcjonariuszy o 400. Łączna liczba etatów funkcjonariuszy to 16 tysięcy 53, po tym wzroście o 400. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie to 4 tysiące 890 zł. Jeżeli chodzi o pracowników cywilnych, to w porównaniu z danymi z roku ubiegłego wielkość zatrudnienia się nie zmienia i wynosi 3 tysiące 503 osoby. Przeciętne wynagrodzenie to 3 tysiące 273 zł.

Biuro Ochrony Rządu. Wydatki BOR, a od 1 lutego Służby Ochrony Państwa, wynoszą 237 milionów 142 tysiące zł. Są wyższe o 4 miliony 245 tysięcy zł od wydatków z roku ubiegłego. Ich nominalny wzrost to 1,8%. Liczba etatów funkcjonariuszy na dzień dzisiejszy się nie zmienia, ponieważ z chwilą powołania SOP będzie można uruchomić rezerwę z poz. 73 w kwocie 10 milionów zł. Wówczas liczba etatów funkcjonariuszy zwiększy się o 165. Zatrudnienie pracowników cywilnych również się nie zmienia. Nadal jest 300 osób, a przeciętne wynagrodzenie wynosi 4 tysiące 74 zł miesięcznie.

Powiem jeszcze parę bardzo ogólnych zdań, jeżeli chodzi o program modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu. Jak Wysokiej Komisji wiadomo, program ten został rozpoczęty 1 stycznia ubiegłego roku i będzie realizowany do końca 2020 r. Jeżeli chodzi o rok 2018, to wielkość łącznych wydatków na program wyniesie 1 miliard 922 miliony 880 tysięcy zł. W ramach tej kwoty środki ujęte w budżetach formacji to 1 miliard 174 tysiące 720 zł – to jest ok. 60% – a w ramach 2 rezerw celowych, w poz. 69 i poz. 90, 748 milionów 168 tysięcy zł. Największym beneficjentem środków finansowych z programu jest Policja, dla której zaplanowano 1 miliard 237 tysięcy 983 zł. To jest 64% środków programu na rok bieżący. Państwowa Straż Pożarna otrzyma 361 milionów 50 tysięcy zł, czyli prawie 20% środków z programu, Straż Graniczna – 278 milionów 217 tysięcy zł, czyli 14,5%, a Biuro Ochrony Rządu – 45 milionów 638 tysięcy zł.

Największym wartościowo przedsięwzięciem rzeczowym jest budowa nowych i modernizacja użytkowanych obiektów. Na ten cel przewidziano środki w kwocie 543 milionów 134 tysięcy zł, tj. prawie 30% całości. Na zakup i wymianę sprzętu informatyki i łączności zaplanowano prawie 290 milionów, na zakup i wymianę sprzętu transportowego – 282 miliony, na zakup wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy – 114 milionów zł, a na zakup sprzętu w zakresie techniki specjalnej – 37 milionów 770 tysięcy zł.

Panie Przewodniczący, czy mam od razu przejść do części 43?

(Przewodniczący Robert Mamętow: Na początku tego nie powiedziałem, ale to oczywiste. Bardzo proszę.)

W informacji, którą przekazaliśmy Wysokiej Komisji, jest uwzględniona część 43.

Po uwzględnieniu przedstawionych wcześniej zmian wielkość wydatków w części 43 to 180 milionów 826 tysięcy zł. Jest to kwota wyższa od analogicznej kwoty z roku ubiegłego o 23 miliony 272 tysiące zł, czyli nominalnie o 14,8%.

Największe wydatki występują tradycyjnie w dziale 758 „Różne rozliczenia”. Są tu ujęte wydatki Funduszu

Kościelnego, czyli wydatki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne księży. Oczywiście nie wszystkich księży, ale do tego dojdę później. Wydatki te wyniosą 129 milionów 828 tysięcy zł. Poza tym przewidziane są tu środki na remont i konserwację zabytkowych obiektów sakralnych. W tym roku jest to rekordowa kwota 27 milionów 65 tysięcy. Przypomnę, że kwota przewidywana w projekcie budżetu, czyli 11 milionów, została zwiększona o 16 milionów 65 tysięcy zł.

Jeżeli chodzi o wydatki w ramach działu 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, to zarówno wielkość dotacji, jak i kierunki wydatkowania są wyszczególnione w naszej informacji, tak że nie będę mówił o tym szczegółowo.

Jeżeli chodzi o wielkość zatrudnienia, to jest 38 członków korpusu służby cywilnej, 1 osoba na kierowniczym stanowisku państwowym i 3 osoby nieobjęte mnożnikami. Łącznie są 42 etaty. Wynagrodzenie nie zmienia się w odniesieniu do wynagrodzenia z roku ubiegłego. Przeciętne wynagrodzenie to 6 tysięcy 10 zł.

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Senatorowie, po przedstawieniu informacji, uzupełnionej w związku z zmianami, które zostały wprowadzone w trakcie prac sejmowych, uprzejmie proszę w imieniu ministra spraw wewnętrznych i administracji o poparcie wydatków zawartych w częściach 42 i 43. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Czy któryś z panów senatorów chciałby zabrać głos?

Bardzo proszę, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Wysoka Komisjo! Panowie z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji!

Jeśli przyjmujemy, że modernizacja i wydatki kapitałowe są niezbędne, to pojawi się pytanie, dlaczego wzrastają wydatki osobowe, jeśli chodzi o funkcjonariuszy Policji. Jest to pytanie o zatrudnienie w Policji. Czy ministerstwo przewiduje wzrost opresyjności wobec społeczeństwa, względnie opór społeczeństwa wobec działań Policji? Czy to jest właściwa droga?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bezpieczeństwo rozumiane jako zamykanie ust też...

(Przewodniczący Robert Mamątow: Ja bardzo przepraszam. Czy pan senator już skończył?)

Sam pan powiedział, że te pieniądze są powodem do szczęścia. Czyli ministerstwo o nie nie zabiegało, tak?

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Bardzo proszę o odpowiedź.

Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń:

Panie Przewodniczący, ja w swoim wystąpieniu zwróciłem uwagę na fakt, że zwiększył się stan osobowy funk-

cjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej o 490 i Straży Granicznej o 400. W Policji, Panie Senatorze, wszystko pozostało bez zmian.

(Senator Jan Rulewski: Doprawdy?)

Tak jak w roku ubiegłym stan etatowy funkcjonariuszy wynosi 103 tysiące 309. Nie zwiększyła się liczba etatów funkcjonariuszy Policji. Co do stanu zatrudnienia, to jest on różny w zależności od skali odejść i przyjęć oraz czasu naboru funkcjonariuszy. Muszę powiedzieć, że w odniesieniu do Policji liczba zatrudnionych funkcjonariuszy nie zwiększa się o ani 1 etat w roku 2018.

Z uwagi na nowe zadania realizowane zarówno przez Państwową Straż Pożarną, jak i Straż Graniczną... Zwiększenie etatów odnosi się tylko do tych 2 służb – Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Łukasz Mikołajczyk.

Senator Łukasz Mikołajczyk:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ja mam pytanie w związku z działem 754, z wydatkami bieżącymi. Jest tam kwota 2 milionów 168 tysięcy dla Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnych – Interpol. Chciałbym zapytać, jaki jest algorytm wyliczania tej kwoty i jak to wygląda w stosunku do poprzedniego roku.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń:

Panie Przewodniczący, jestem dyrektorem departamentu.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jeżeli mogę, chciałbym poprosić o odpowiedź panią komendant, panią Helenę Michalak, nadinspektora Policji, zastępcę komendanta głównego, lub panią dyrektor Magdalenę Świdorską, ponieważ jest to szczegół, który nie jest mi za bardzo znany.

(Przewodniczący Robert Mamątow: Rozumiem. Dlatego jest państwa tak dużo.)

Państwo przyszli ze mną tutaj, żeby szczegółowo odpowiadać na pytania.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Oczywiście. Ja to rozumiem.

Bardzo proszę.

Zastępca Komendanta Głównego Policji Helena Michalak:

Szanowny Panie Przewodniczący! Panowie Senatorowie!

Plan wydatków związanych z działalnością Interpolu wynika z algorytmu dotyczącego wykonania z roku poprzedniego, tego, jakie wydatki były generowane w roku poprzednim. Jest to ewentualnie zwiększane lub zmniejszane w związku z jakimiś dodatkowymi zadaniami, które się pojawiają. Tak to zostało wyliczone.

(*Senator Łukasz Mikołajczyk: Mogę dopytać?*)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę.

Senator Łukasz Mikołajczyk:

Dziękuję bardzo.

Dopytuję, bo jeżeli chodzi o Interpol, to miałem przyjemność uczestniczyć w spotkaniu w Brukseli dotyczącym Interpolu. Krótko: czy w tym roku są zaplanowane nowe zadania w odniesieniu do działań z roku ubiegłego czy poprzednich lat?

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo proszę.

**Zastępca Komendanta Głównego Policji
Helena Michalak:**

Już udzielam odpowiedzi.

Jeśli chodzi o 2018 r., to nie, a jeśli chodzi o 2019 r., to będą nowe zadania. Mamy być beneficjentem większych środków i w 2019 r. mają odbywać się konferencje. Polska Policja ma przeprowadzić konferencjom związanym z Interpolem. Ale mówimy tu dopiero o 2019 r.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania?

Bardzo proszę.

**Dyrektor Departamentu
Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
w Najwyższej Izbie Kontroli
Marek Bieńkowski:**

Bardzo dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

W odniesieniu do wątpliwości pana senatora Rulewskiego chciałbym uzupełnić wypowiedź. Otóż jak co roku przeprowadzamy kontrole budżetowe, również w tych służbach, o które pytał pan senator. Problem jest taki, że bodajże przed 3 laty przecieraliśmy oczy ze zdumienia, kiedy ówczesne kierownictwo Straży Granicznej rezygnowało z kilkuset etatów, wiedząc o tym, że polska Straż Graniczna ponad wszelką wątpliwość znakomicie wykonuje swoje zadania i będzie obciążana nowymi zadaniami wynikającymi z naszego członkostwa w Schengen i aktywności związanej

ze współpracą międzynarodową. I w tym kontekście trzeba, że tak powiem, czytać zwiększenie etatów w polskiej Straży Granicznej.

Uspokajałbym pana senatora, że wielkość środków na Policję – pani komendant przyzna mi rację – chociażby z uwagi na konieczną wymianę sprzętu transportowego, inwestycje związane z utrzymaniem stałej infrastruktury, konieczne, aczkolwiek w oczywisty sposób rozłożone na raty wydatki związane z motywacyjnym systemem płac w polskiej Policji... Panie Senatorze, to już drugi z kolei program modernizacji Policji. Powstał on dlatego, że coroczne budżety Policji i innych służb po prostu nie uwzględniałyby tych wydatków.

Przy okazji bardzo dziękuję panu dyrektorowi Budzeniowi. Mamy już wstępną analizę wykonania budżetu za ubiegły rok. Oczywiście wypowiem się w tej sprawie po kontroli wykonania budżetu, którą już rozpoczęliśmy, ale wszystko na to wskazuje, że problemy z nawisami zadłużeniowymi w większości, jeśli nie w 100%, służby mają już niejako za sobą. Jest to jakościowo nowa sytuacja.

Przypomnę państwu senatorom sytuację, którą awizowałem przed 2 laty. Budżet Biura Ochrony Rządu miał wtedy tak duże zobowiązania wymagalne związane z nieuregulowaniem należności za świadczenia mieszkaniowe swoich funkcjonariuszy, jeszcze po wojskach nadwiślańskich, że stanowiły one ponad dwukrotność budżetu całej formacji. W związku z tym myślę, że mimo wszystko jakościowo mamy nową sytuację, a budżety, o których dzisiaj dyskutujemy, trzeba widzieć w pewnej perspektywie czasu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę.

**Dyrektor Departamentu Budżetu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji Władysław Budzeń:**

Jeszcze dwa zdania uzupełnienia. Otóż rzeczywiście pod tym względem sytuacja zdecydowanie zmieniła się na lepsze. W roku ubiegłym, na przełomie września i października, cały resort otrzymał dodatkowo do budżetu prawie 980 milionów zł, z czego znacząca kwota, czyli 370 milionów zł została przeznaczona na sfinansowanie zaległych równoważników za brak mieszkania dla funkcjonariuszy BOR. Ta kwota niejako wyprowadziła nas na prostą. W stosunkowo krótkim czasie udało się zagospodarować tak dużą sumę. Dotyczy to również innych środków dodatkowych, które otrzymaliśmy w tym czasie, m.in. na Policję. Muszę powiedzieć, że w stosunkowo krótkim czasie i komendanci, i dysponenci środków budżetowych bardzo dobrze zrealizowali swoje zadania, ponieważ przez niecałe 2 miesiące, a może troszkę więcej niż 2 miesiące, ta kwota została wydatkowana. W tej chwili nie ma zobowiązań wymagalnych, jeżeli chodzi o Biuro Ochrony Rządu. Oczywiście pojawiają się nowi funkcjonariusze i wtedy sytuacja może się potworzyć, ale teraz sprawy wyglądają zdecydowanie lepiej.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.
Pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Chciałbym się dowiedzieć...
(*Brak nagrania*)

Senator Jan Rulewski:

...Planisty czy rzeczywistości? Nie od dzisiaj wiadomo, że brakuje kandydatów na policjantów. Chodzi o prawie 5 tysięcy osób. A zatem pytanie jest takie: czy ten budżet jest krojony na planowaną etatyzację, czy też na rzeczywiste zatrudnienie? Rzeczywiste wstąpienie do służby nie nastąpi w ciągu jednego dnia, wobec tego pytam, czy ten budżet nie jest jak gdyby przestrelony na plus. Chciałbym się też dowiedzieć, czy NIK bada to zjawisko. Pytam, bo nie zauważyłem, przy całym pańskim optymizmie, aby to zagadnienie zostało poruszone.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.
Proszę o odpowiedź pana dyrektora, a później wypowiedzieć się może pan generał.

Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń:

Jeżeli chodzi o odpowiedź na pytanie pana senatora Rulewskiego, to chciałbym powiedzieć, że wydaje mi się, jako osobie, która dosyć długo zajmuje się budżetem, że budżet na 2018 r. w odniesieniu do Policji jest jak najbardziej realny, nawet w kwestii liczby etatów wynoszącej 103 tysiące 309. Chciałbym powiedzieć, że tyle etatów Policja miała do 2008 r. Później była nowelizacja ustawy budżetowej i 3 tysiące etatów... Musieliśmy wtedy zmniejszyć budżet o prawie 1 miliard 81 milionów, o ile dobrze pamiętam. Nie mogliśmy obciąć środków na wydatki rzeczowe, bo przecież służby muszą czymś jeździć i muszą mieć odpowiedni sprzęt oraz wyposażenie. I wtedy zapadła decyzja o zmniejszeniu etatów w Policji o 3 tysiące. W 2010 r. odbudowano stan liczebności etatowej, dodając 2 tysiące etatów, a o środki na trzeci tysiąc etatów zwiększono budżet Policji na 2017 r. Czyli wróciliśmy do stanu sprzed 2008 r., który był stanem optymalnym.

Oczywiście pan senator słusznie zauważył, że nie można zatrudnić policjantów w ciągu jednego dnia. W Policji, podobnie jak w innych formacjach, funkcjonariusz ma przywilej wypowiedzenia służby. Okres wypowiedzenia to 3 miesiące, ale może on zostać skrócony. Funkcjonariusz z różnych przyczyn może zrezygnować, ale może też zostać odwołany. I trzeba brać pod uwagę tzw. wskaźnik płynności czy fluktuacji przy ocenie faktycznego stanu zatrudnienia. Z reguły, z tego, co sobie przypominam, większe nabory do służby... Nie chcę się tu, przepraszam za wyrażenie,

wymądrzać, bo ze szczegółami jest zaznajomiona pani komendant Michalak, ale mogę powiedzieć, że okres między zgłoszeniem się kandydata a przyjęciem go do służby wynosi nierzadko kilka miesięcy. Z reguły nabory są pod koniec roku oraz na przełomie kwietnia i maja, dlatego w okresie między zwolnieniem starych a przyjęciem nowych funkcjonariuszy liczba wakatów jest dosyć duża. No ale to wszystko się średniorocznie wyrównuje. W tej chwili, tak mi się wydaje, sytuacja jest chyba najkorzystniejsza, dużo korzystniejsza niż na przestrzeni ostatnich lat. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Najwyższej Izbie Kontroli Marek Bieńkowski:

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Panie Senatorze!

Problem jest bardziej złożony, niż nam się wydaje. Jeśli pan senator będzie zainteresowany, to jutro prześlemy panu wyniki naszej kontroli naboru do służb, w tym również do Policji, sprzed bodajże 3 lat, gdzie wykazaliśmy, że jest parę elementów zmiennych, które trzeba wziąć pod uwagę, żebyśmy mogli mówić, że budżet był realny.

Na czym zasadzam swój optymizm? Otóż swój optymizm zasadzam na tym, że już w tamtym roku realnie zrealizowano 1/4 programu modernizacji, o którym mówiliśmy. Pan dyrektor Budzeń i pani komendant to potwierdzą. Rację miałby pan senator, że gdyby nie było programu modernizacji... Wydatki sztywne, stałe budżetu Policji to blisko 90% tego budżetu. W związku z tym, o czym czasami mówią policjanci, czyli z brakiem tonerów, papieru, spójnych systemów informatycznych... Co roku zwracamy na to uwagę, bo jest to bolączka dnia codziennego. Jednocześnie, Panie Senatorze, Wysoka Komisjo, zwracamy uwagę na to, że byłoby jeszcze gorzej, gdyby Policja odeszła od sztywnych zasad przyjmowania kandydatów do służby, bo skończyłoby się to naborem negatywnym, a nabór negatywny w perspektywie krótkiego okresu ponad wszelką wątpliwość musiałby wiązać się z dużą liczbą wypadków nadzwyczajnych. Mówię np. o złym obchodzeniu się z bronią i szeregu błędów, które popełnia człowiek nieprzygotowany do służby.

Na czym w cudzysłowie polega problem Policji? Kierowałem Policją jakiś czas temu i jestem z tym wszystkim w miarę na bieżąco. Bardzo sztywno i słusznie Policja trzyma się programu, który nazywa się MultiSelect. Chodzi o dosyć ostre kryteria weryfikacji kandydatów. I byłbym ostatnim, który by naciskał na Policję, żeby zmiękczyła, że tak powiem, zasady naboru.

Reasumuję. Są środki finansowe i są wakaty. Wydaje mi się, że coraz częściej, na szczęście, Policja odchodzi od takiego zabiegu, który wprost wiąże się z pytaniem pana senatora. Mianowicie mamy zaplanowaną określoną

ilość środków na zatrudnienie, ale nie wykorzystujemy tych środków, żeby coś uzupełnić w tzw. rzeczówce, bo za chwilę przyjdzie Najwyższa Izba Kontroli i zobaczy, że mamy zobowiązania wymagalne. I właśnie poprzez programy modernizacyjne doprowadzamy do sytuacji, w której komendanci są w jakiejś części uwolnieni od takich manewrów finansowo-księgowych.

Przed Policją, ale również przed służbami specjalnymi, od wielu lat pojawia się pewien problem. Otóż przez jakiś czas można było korzystać z dobrodziejstw rynku pracy, ale zwracaliśmy uwagę na fakt, że to wcześniej czy później się skończy. Teraz trzeba zaproponować konkurencyjne warunki służby, które przyciągną ludzi. To jest temat na szerszą wypowiedź, ale teraz powiem, że bardzo mocno zachęcaliśmy Policję... Kiedy robiliśmy kontrolę, jedynie Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego przeprowadzała nabory aktywne. Jeszcze stosunkowo niedawno Policja siedziała i czekała, aż kandydaci się zgłoszą. Teraz, jak widzicie, Policja i Agencja Wywiadu ze względu na sytuację na rynku pracy aktywnie pozyskują kandydatów.

Jeśli pan senator pozwoli, przekażemy wyniki kontroli, ale o tym, na ile realny jest ten budżet, pozwolimy sobie Wysoką Komisję i pana senatora powiadomić dopiero po zbadaniu wykonania budżetu. Pierwszym sygnałem w tej sprawie będzie realizacja budżetu za ubiegły rok, dlatego że był on realizowany już wraz z programem modernizacji służby.

Na koniec powiem... To zabrmi jak anegdota. Kiedy byłem komendantem głównym, przyszedł do mnie jeden z moich bliskich współpracowników i z zafrasowaną miną powiedział: „Szefie, łatwiej było wtedy, kiedy brakowało środków, aniżeli teraz, kiedy środki są i trzeba wykazać, że się je sensownie wydaje”. Takiej sytuacji życzę Policji. Dziękuję bardzo.

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń: Jeszcze jedno zdanie.)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń:

Chciałbym powiedzieć, że przeznaczenie kwoty 150 milionów zł na podwyższenie od 1 maja uposażeń najmniej zarabiających funkcjonariuszy, czyli będących na najniższych stanowiskach służbowych, jest spowodowane również tym, że nie było skutecznego naboru, ponieważ stawki wyjściowe były niekonkurencyjne w stosunku do oferowanych przez inne firmy. Były tu już wymieniane nazwy niektórych popularnych firm. One dawały od 1,5 do 2 tysięcy więcej osobie, która przeszła u nas test kwalifikacyjny i miała zamiar wstąpić do Policji. Dużo było takich przypadków, że po spełnieniu wszystkich kryteriów kandydat się zgłaszał i mówił, że nam dziękuje, bo tam czy tam zaferowano mu większą stawkę wyjściową. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Szanowni Panowie Senatorowie, przechodzimy do przegłosowania przyjęcia budżetu na 2018 r. w części 42 „Sprawy wewnętrzne” i części 43 „Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne”.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem budżetu na 2018 r. w tych 2 częściach? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

Komisja przyjęła budżet na 2018 r. w części 42 „Sprawy wewnętrzne” i w części 43 „Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne”.

Dziękuję państwu za przybycie.

Ogłaszam 3 minuty przerwy.

(Przerwa w obradach)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Panowie Senatorowie, wracamy do pracy nad budżetem na 2018 r. w częściach dotyczących zakresu działania Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Rozpatrzmy plan finansowy Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Jest to pierwsze sprawozdanie. Bardzo proszę o przedstawienie sprawozdania pana Wojciecha Kaczmarczyka, dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Bardzo proszę.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Wojciech Kaczmarczyk:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący!

Reprezentuję Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Jestem też sekretarzem Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Jestem tu w zastępstwie pana premiera Glińskiego.

To rzeczywiście jest pierwszy rok, w którym będzie działał Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Został on, przypomnę, uruchomiony 1 kwietnia 2017 r. na podstawie przepisu art. 88a ustawy o grach hazardowych i otrzymuje 4% wpływów z dopłat do gier.

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego proponuje rządowi, by w ramach środków z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego uruchomić programy rozwoju skierowane do organizacji obywatelskich. Będzie tam program długoterminowego i systematycznego wspierania wolontariatu, program, który nazywamy Korpusem Solidarności. W najtrudniejszych, w najcięższych formach wolontariatu nieaktywnego, wolontariatu wymagającego zaangażowania się wolontariuszy przez dłuższy czas i systematycznie... We współpracy z organizacjami obywatelskimi będziemy pozyskiwać co najmniej tysiąc takich wolontariuszy rocznie. W 7-letniej perspektywie

programu zostanie pozyskanych ok. 10 tysięcy członków Korpusu Solidarności. Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy będziemy docierać do kilkunastu-, kilkudziesięciu tysięcy młodych ludzi w szkołach ze szkoleniem na temat wolontariatu i tego, w jaki sposób młody człowiek może się angażować w wolontariat. Chcemy ułatwić młodym ludziom start w dobry, sensowny, wartościowy wolontariat. To jest pierwszy program.

Drugi program, który zamierzamy uruchomić ze środków Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, to program rozwoju instytucjonalnego organizacji obywatelskich. Ten program będzie miał 3 priorytety.

Pierwszy to priorytet systemowego, długoterminowego wsparcia, w ramach którego organizacje obywatelskie będą mogły ubiegać się o kilkuletnie granty na realizację swoich programów rozwoju instytucjonalnego, a także realizację misji, co jest bardzo istotne. W tej chwili ok. 10 miliardów zł ze środków publicznych jest co roku przekazywanych przez różne instytucje publiczne, przede wszystkim samorządy, ale oczywiście także ministerstwa, organizacjom obywatelskim, ale środki te praktycznie w 100% idą na tzw. system zlecenia zadań publicznych. Organizacje, realizując swoje zadania, muszą wpisać się w system zlecania zadań publicznych. My – to jest zresztą nowość zaproponowana w ustawie o Narodowym Instytucie Wolności, w art. 30 ustawy – proponujemy trochę inne podejście. Rząd chce wesprzeć realizację misji organizacji obywatelskich. M.in. temu będzie służył program wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Drugi priorytet to priorytet budowania tzw. kapitałów żelaznych. Chcemy wrócić do idei, która została zapoczątkowana w Polsce w końcu lat dziewięćdziesiątych przy udziale funduszy amerykańskich. Chodzi o budowanie stabilności i niezależności finansowej organizacji. Naszym celem jest to, aby w perspektywie kilkunastu lat realizacji programu w co najmniej połowie powiatów w Polsce istniały centra wspierania trzeciego sektora, które będą miały ustabilizowaną sytuację finansową. Będą to centra, które będą wspierać całe środowiska organizacji obywatelskich.

Trzeci priorytet programu to jest priorytet wsparcia doraźnego. Są na to przeznaczone stosunkowo niewielkie środki. Środki te będą wykorzystane przede wszystkim na wsparcie najmniejszych organizacji w ich bieżących potrzebach. Taka bieżąca potrzeba to np. dostęp do instytucji dialogu obywatelskiego. Małe organizacje często nie mają środków na to, żeby pojechać do Warszawy na posiedzenia rozmaitych ciał dialogu obywatelskiego, na konferencje, na ważne wydarzenia. Jak przyjeżdżają do Polski członkowie rozmaitych misji zagranicznych, misji międzynarodowych, którzy badają stan społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, to spotykają się tylko z głównymi, największymi organizacjami warszawskimi. Nie mają możliwości spotkania się z organizacjami obywatelskimi w terenie, a jak wiadomo, takich organizacji jest bardzo wiele i prezentują one całe spektrum działań. Dlatego dobrze jest umożliwić tym organizacjom dostęp do centrów decyzyjnych w kraju.

To są 2 najważniejsze programy, ale my proponujemy również 3 nieco mniejsze programy, o trochę mniejszym zasięgu, ale także bardzo istotne z punktu widzenia misji, jaka została nadana Narodowemu Instytutowi Wolności.

Kolejny program to jest program wspierania mediów obywatelskich i lokalnych organizacji strażniczych. Tutaj głównym celem jest uwolnienie, uniezależnienie mediów obywatelskich i lokalnych organizacji strażniczych od konieczności ulegania bezpośredniemu wpływom lokalnych grup interesu. Niestety media obywatelskie najczęściej muszą żyć ze środków samorządowych. To jest dosyć niezdrowa sytuacja – media obywatelskie czy organizacje strażnicze, które powinny być przyjaznym, ale jednak kontrolerem życia publicznego na poziomie lokalnym, żyją ze środków tych, których de facto powinny kontrolować. I tutaj rząd, nie będąc bezpośrednim uczestnikiem lokalnej gry interesów, może wspierać lokalne organizacje.

Kolejnym programem, który proponujemy, jest program dla harcerstwa. Jest on bardzo istotny z punktu widzenia misji organizacji harcerskich. W ramach programu wsparcie będzie mógł uzyskać szeroki krąg organizacji harcerskich. Chcemy się tutaj posłużyć formułą protektoratu prezydenta Rzeczypospolitej, który obejmuje bardzo wiele organizacji harcerskich. Chcemy wesprzeć realizację takich celów jak kształcenie członków kadry instruktorskiej, którzy de facto są wolontariuszami i nie pobierają wynagrodzenia za swoją działalność, a żeby móc profesjonalnie i odpowiedzialnie wykonywać swoje obowiązki instruktorskie, często muszą za własne środki, za własne pieniądze kształcić się, doskonalić, uczestniczyć w rozmaitych kursach instruktorskich. Oferowalibyśmy także wsparcie organizacjom harcerskim w pozyskaniu infrastruktury na bazy, na obozy wakacyjne dla dzieci i młodzieży, która angażuje się w ruch harcerski.

Ostatni program to jest program wsparcia uniwersytetów ludowych, program, który zakłada wsparcie kilkunastu regionalnych organizacji działających jak uniwersytety ludowe, czyli wyrastających z XIX-wiecznej tradycji uniwersytetów ludowych kształcących przede wszystkim osoby dorosłe w systemie edukacji pozaformalnej, systemie kształcenia ustawicznego, ale także pielęgnujących tradycje lokalne i regionalne oraz dziedzictwo kulturowe. Program zakłada wsparcie nie tylko dużych organizacji regionalnych działających jak uniwersytety ludowe, lecz także, za ich pośrednictwem, mniejszych lokalnych organizacji, stowarzyszeń regionalistycznych i ruchu Mateczników Polskości, czyli ogromnej infrastruktury stowarzyszeniowej, która działa w obszarze edukacji, kultury, dziedzictwa kulturowego i tradycji regionalistycznych. Tu chcielibyśmy się odwołać do takiego poziomu aktywności obywatelskiej sprzed II wojny światowej, kiedy w Polsce funkcjonowały 4 tysiące tzw. domów ludowych, które praktycznie w każdej gminie spełniały funkcje aktywizacyjne, kulturotwórcze i edukacyjne.

To jest zarys programów, które w tej chwili są w trakcie przygotowywania, najczęściej w zespołach eksperckich, których członkowie pochodzą spoza środowiska rządowego. Program dla harcerstwa przygotowuje grupa ok. 10 przedstawicieli różnych organizacji harcerskich, od Związku Harcerstwa Polskiego po ZHR przez chrześcijańskie organizacje harcerskie. Program dla uniwersytetów ludowych przygotowuje zespół ekspertów wywodzących się ze środowiska tych uniwersytetów, Mateczników Polskości. Tak samo jest w przypadku pozostałych programów, które w tej chwili przygotowujemy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.
Czy ktoś z panów senatorów chciałby zabrać głos?
Bardzo proszę. Pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Kwestia formalna. Te programy są ciekawe i zwróciły naszą uwagę, ale pan nic nie mówił o finansach.

**Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności
– Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego
Wojciech Kaczmarczyk:**

Panie Senatorze, finanse są zapisane w projekcie planu. Środki planowane na realizację tych zadań to 39 milionów 400 tysięcy zł.

(*Senator Jan Rulewski: A może powie pan coś więcej. To jest za dużo czy za mało?*)

Zdecydowanie za mało, dlatego wnioskowaliśmy – pan premier Gliński przychylił się do tego wniosku – o zwiększenie środków z budżetu państwa o 30 milionów zł. Na etapie prac nad budżetem w komisjach sejmowych zostało to... W komisjach senackich też były prowadzone rozmowy na ten temat. Efektem prac jest zwiększenie środków w części 16 budżetu, czyli części dotyczącej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, o 30 milionów zł. Będą one przeznaczone na dotacje dla organizacji obywatelskich. W efekcie Narodowy Instytut Wolności będzie w 2018 r. dysponował kwotą 60 milionów zł na realizację Funduszu Inicjatyw Obywatelskich – to program, który jest realizowany od 2009 r. i był realizowany wcześniej przez ministra rodziny, pracy i polityki społecznej – kwotą 30 milionów zł dodatkowych środków z budżetu państwa na dotacje i środkami, o których mówimy dzisiaj, czyli 39 milionami zł z funduszu hazardowego.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.
Chciałby ktoś jeszcze zabrać głos? Nie.
Przystępujemy do głosowania nad budżetem Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Załącznik nr 13.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem budżetu? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Komisja podjęła decyzję o przyjęciu budżetu Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Dziękuję panu bardzo.

(*Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Wojciech Kaczmarczyk: Bardzo dziękuję.*)

Została nam ostatnia część dzisiejszego posiedzenia.

Jest to część poświęcona Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Ogłaszam 2 minuty przerwy.

(*Przerwa w obradach*)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Wznawiam posiedzenie komisji praw człowieka i praworządności.

Została nam jeszcze do rozpatrzenia część 57, część 59 i część 56.

Serdecznie witam na naszym posiedzeniu pana Sebastiana Szeligowskiego, zastępcę dyrektora Biura Finansów w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, panią mjr Anetę Cieślifikowską, dyrektora biura w Agencji Wywiadu, i pana Daniela Arta, dyrektora Biura Finansów Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Przechodzimy do rozpatrzenia części 57 „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Bardzo proszę przedstawiciela o krótkie przedstawienie budżetu na 2018 r.

**Zastępca Dyrektora Biura Finansów
w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Sebastian Szeligowski:**

Dzień dobry państwu.

Panie Przewodniczący! Panowie Senatorowie!

Na rok 2018 Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego zaplanowała łącznie budżet w wysokości 636 milionów 18 tysięcy zł, na które to środki składają się głównie środki z działu 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa” w kwocie 632 milionów 925 tysięcy zł.

W dziale 752 „Obrona narodowa” zaplanowano kwotę 38 tysięcy zł. Kwotę w tej wysokości przekazuje nam co roku minister obrony narodowej w ramach Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2013–2022. Środki te zostaną przeznaczone na sfinansowanie szkoleń funkcjonariuszy ABW w zakresie pozamilitarnych przygotowań obronnych. Dodatkowo w budżecie środków europejskich zaplanowano 3 miliony 55 tysięcy zł. Łącznie, jak wspomniałem, jest to kwota 636 milionów 18 tysięcy zł.

Kwotę tę podzielono w następujący sposób. Na wydatki bieżące zaplanowano 597 milionów zł 478 tysięcy zł, co stanowi 94% wydatków budżetu ABW na 2018 r. W tej grupie zaplanowało wydatki płacowe na wynagrodzenia pracowników cywilnych w kwocie 16 milionów 733 tysięcy, tj. na poziomie z roku ubiegłego. Zaplanowano również wydatki na uposażenia funkcjonariuszy w kwocie 358 milionów 927 tysięcy zł – jest to kwota wyższa o 21,5 miliona zł w stosunku do kwoty z roku 2017. W kwocie tej przewidziano też środki na zaopatrzenie dodatkowych 50 etatów funkcjonariuszy w związku z realizacją ustawy o działaniach antyterrorystycznych. Jest to kwota 5 milionów 796 tysięcy zł. Na podstawie opinii Kolegium do Spraw Służb Specjalnych z dnia 21 września przyznano Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dodatkowe środki w wysokości 16 milionów 406 tysięcy zł.

W wydatkach bieżących kolejną pozycję stanowią świadczenia pieniężne wypłacane funkcjonariuszom odchodzącym ze służby. W tym roku jest to kwota mniejsza od kwoty z roku ubiegłego – 9 milionów 986 tysięcy zł. Wspomnę, że w zeszłym roku w związku z falą odejść na ten cel zostały wydatkowane środki wynoszące ponad 17 milionów zł.

Drugą grupę wydatków... Przepraszam bardzo. Jeszcze jedna sprawa dotycząca wynagrodzeń, czyli pochodne od wynagrodzeń. Tu zaplanowano wydatki w łącznej kwocie 5 milionów 30 tysięcy zł. Pozostałe wydatki bieżące, które nie obejmują wydatków z funduszu operacyjnego, to wydatki w kwocie 74 milionów 8 tysięcy zł, na które składają się przede wszystkim równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla funkcjonariuszy oraz wydatki na zakup materiałów, uposażenia, energii i usług remontowych. Na fundusz operacyjny zaplanowano kwotę 102 milionów 500 tysięcy zł.

Kolejną grupę stanowią świadczenia na rzecz osób fizycznych. Zaplanowano tu kwotę zbliżoną do kwoty z roku ubiegłego, tzn. 16 milionów 947 tysięcy zł. Stanowi to blisko 3% planowanych wydatków na rok 2018 i pozwala na pełne zabezpieczenie bieżących wypłat ustawowych świadczeń pieniężnych przysługujących funkcjonariuszom w roku bieżącym 2018.

Kolejną grupę stanowią wydatki majątkowe. Jest tu zaplanowana kwota na poziomie zbliżonym do poziomu z roku 2017. Stanowi ona ok. 3% budżetu i wynosi 17 milionów 961 tysięcy zł. Składają się na nią wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych, 13 milionów 271 tysięcy zł, oraz wydatki na zakupy inwestycyjne, 4 miliony 700 tysięcy zł.

W ramach środków zaplanowanych na rok 2018 agencja bezpieczeństwa będzie kontynuowała projekty prowadzone w ramach 2 programów operacyjnych. W ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” na lata 2014–2020 realizujemy 2 projekty mające na celu zwiększenie efektywności energetycznej budynków Skarbu Państwa poprzez ich głęboką i kompleksową modernizację energetyczną. Na ten cel zaplanowano środki w kwocie 5 milionów 990 tysięcy zł, z czego 3 miliony 594 tysiące to środki uwzględnione w budżecie, a 2 miliony 396 tysięcy zł to środki, które będą pochodziły z rezerwy celowej.

Kolejny program to jest Program Krajowy dla Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w ramach którego zaplanowano realizację 5 projektów na łączną kwotę 4 milionów 776 tysięcy zł. Budżet ABW został tu zaangażowany na kwotę 204 tysięcy zł, a z rezerwy celowej otrzymamy 4 miliony 572 tysiące zł.

Tak jak wspomniałem, łączne wydatki agencji to 636 milionów 18 tysięcy zł. Zostały one zaplanowane zgodnie z wytycznymi ministra rozwoju i finansów. Za podstawę planu przyjęto przewidywane wykonanie budżetu z roku 2017.

W ramach rezerwy celowej zostały zaplanowane środki dla Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego na realizację postanowień ustawy o działaniach antyterrorystycznych w kwocie 40 milionów 449 tysięcy zł, co stanowi nieco ponad 6% planowanego budżetu ABW na 2018 r.

Dochody ABW w roku 2018 zostały oszacowane na kwotę 9 milionów 217 tysięcy zł. Główne źródła dochodów ABW to przeprowadzanie postępowań sprawdzających, wydawanie poświadczeń bezpieczeństwa przemysłowego, jak również prowadzenie szkoleń z zakresu ochrony informacji niejawnych.

W trakcie prac nad ustawą budżetową, już w fazie końcowej – to jest uwzględnione w druku nr 2073A – w związku z zawarciem porozumienia z ministrem spraw zagranicz-

nych wnioskowano o przesunięcie kwoty 1 miliona 34 tysięcy zł z części 57 „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego” do części 45 „Sprawy zagraniczne” na utworzenie 2 stanowisk łączników w ambasadach Rzeczypospolitej Polskiej, w Hadze i w Rydze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Bardzo proszę. Pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Dziękuję.

Wymienił pan kwotę przeznaczoną na fundusz operacyjny – 102 miliony zł. Nie zaspokoił pan mojej ciekawości. Czy to oznacza wzrost, czy nie? To pierwsza rzecz.

Druga. Czy w ramach funduszu przewidziane są nakłady inwestycyjne? Pytam, bo zauważyłem, że nakłady inwestycyjne wynoszą ogółem niespełna 5 milionów zł. Jak na działalność – nie jestem w tym specjalistą – która zakłada używanie sprzętu, czasem o wysokim stopniu złożoności, to jest mała kwota. Pytanie: czy w funduszu operacyjnym mieszczą się zakupy inwestycyjne bądź dzierżawa, najem odpowiedniego sprzętu? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę.

Zastępca Dyrektora Biura Finansów w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego Sebastian Szeligowski:

Wydatki inwestycyjne co roku są mniej więcej na tym poziomie, jeżeli chodzi o środki z budżetu.

A jeśli chodzi o fundusz operacyjny, to niestety nie jestem upoważniony, by szerzej mówić o nim w tym gronie, ponieważ jest to kwestia objęta klauzulą poufności. Szerzej dyskutujemy na posiedzeniu Kolegium do Spraw Służb Specjalnych i sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych. Ale oczywiście jednym z elementów pracy operacyjnej jest wykorzystywanie sprzętu i w jakiejś mierze wydatki na ten cel są przez nas ponoszone.

(*Senator Jan Rulewski:* Ale wzrost tych środków nie jest tajemnicą, bo można sprawdzić, czy one maleją...)

Oczywiście. Na rok 2017 zaplanowano i przyznano na fundusz operacyjny środki w wysokości 83 milionów zł. Mieszczą się w tym wydatki na prace operacyjne, jak również inwestycje.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania? Nie.

Dziękuję panu bardzo.

Przegłosujemy teraz budżet Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, część 57.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem budżetu Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego? (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Komisja podjęła decyzję o przyjęciu budżetu Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do części 59 „Agencja Wywiadu”.

Bardzo panią proszę o przedstawienie budżetu.

Dyrektor Biura VII w Agencji Wywiadu Aneta Cieślukowska:

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

(Brak nagrania)

Dyrektor Biura VII w Agencji Wywiadu Aneta Cieślukowska:

...W ogóle nie było. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś chciałby zabrać głos?

Pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Pani mnie niejako zaprosiła do zadania pytania. Mianowicie wspomniała pani, że środki są niewystarczające. Czy oznacza to, nie wiem, możliwość niewykonania zadań? A jeśli tak, to w jakiej, że tak powiem, dziedzinie?

Dyrektor Biura VII w Agencji Wywiadu Aneta Cieślukowska:

Ja mam oczywiście nadzieję, że wszystkie zadania zrealizujemy. Musimy to zrobić, nie mamy wyjścia. Wnioskowaliśmy o zwiększenie liczby etatów dla Agencji Wywiadu, podwyżkę dla funkcjonariuszy oraz środki na wydatki majątkowe, ponieważ niestety nasz budynek wymaga większego remontu. Niestety nie uzyskaliśmy środków na te cele.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania? Nie ma.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do przegłosowania części 59 budżetu „Agencja Wywiadu”.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem budżetu Agencji Wywiadu na 2018 r? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Komisja przyjęła budżet Agencji Wywiadu na 2018 r.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do części 56 „Centralne Biuro Antykorupcyjne”.

Chciałbym przywitać panią Grażynę Lulkiewicz – przeoczyłem panią, bardzo przepraszam – naczelnik w Biurze Finansów w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

Bardzo proszę o przedstawienie budżetu Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Dyrektor Biura Finansów w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym Daniel Art:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Budżet Centralnego Biura Antykorupcyjnego w zakresie wydatków na 2018 r. wynosi 197 milionów 465 tysięcy zł, co stanowi wzrost o 24,09% w stosunku do budżetu z roku ubiegłego.

W podziale na grupy ekonomiczne zaplanowane wydatki kształtują się w sposób następujący: świadczenia na rzecz osób fizycznych – 2 miliony 70 tysięcy zł; wydatki bieżące – 180 milionów 32 tysiące zł; wydatki majątkowe – 15 milionów 348 tysięcy zł.

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych składają się dodatki mieszkaniowe dla funkcjonariuszy, zasiłki pogrzebowe, ekwiwalent za zakup okularów, zwrot kosztów i diety świadków.

W grupie „wydatki bieżące” najwyższą kwotę stanowią wynagrodzenia. Łączna kwota to 136 milionów 856 tysięcy zł, z czego środki na wynagrodzenia osobowe pracowników stanowią 9 milionów 130 tysięcy zł, a na dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników – 776 tysięcy zł. Na uposażenie żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy przeznaczono 120 milionów 671 tysięcy zł. Na tę kwotę składają się uposażenia, premie dla funkcjonariuszy, nagrody uznaniowe, zapomogi i dodatki specjalne.

Następny punkt to pozostałe należności funkcjonariuszy i pracowników. Jest tu zaplanowana kwota 2 milionów 809 tysięcy zł. Składają się na nią następujące elementy: uposażenia i świadczenia pieniężne wypłacane przez rok żołnierzom i funkcjonariuszom zwolnionym ze służby – nastąpił tutaj znaczący spadek – 209 tysięcy zł; wynagrodzenia bezosobowe – 570 tysięcy zł; pochodne od wynagrodzeń – 3 miliony 50 tysięcy zł; ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń osobowych i dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników cywilnych – 1 milion 870 tysięcy; zaliczka na składki emerytalne dla funkcjonariuszy, którzy odejdą ze służby przed nabyciem praw emerytalnych – 709 tysięcy zł; składki na ubezpieczenia społeczne naliczane od umów-zleceń – 50 tysięcy zł; składki na Fundusz Pracy – 394 tysiące zł.

Na zakup towarów i usług przeznaczono 21 milionów 209 tysięcy zł, z czego na wydatki bieżące jednostki – 19 milionów 94 tysiące, na wydatki na leki i materiały medyczne – 10 tysięcy; na zakup sprzętu i uzbrojenia – 60 tysięcy; na usługi remontowe – 2 miliony 45 tysięcy zł.

Na pozostałe wydatki bieżące zaplanowano 15 milionów 792 tysiące zł, z czego największą część stanowią wydatki na fundusz operacyjny w wysokości 14 milionów 362 tysięcy zł. Jest to kwota na poziomie bardzo zbliżonym do kwoty z roku 2017. Część tej sumy będzie przeznaczona na zakup wyposażenia, które należy kupić w trybie niejawnym.

Następną grupę ekonomiczną stanowią wydatki majątkowe, na które przeznaczaliśmy 15 milionów 348 tysięcy zł, z czego wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych zaplanowano na kwotę 5 milionów 400 tysięcy zł. Są to pieniądze na przebudowę i adaptację siedziby Delegatury CBA we Wrocławiu oraz przebudowę obiektu siedziby Delegatury CBA w Gdańsku.

Następną grupę wydatków majątkowych stanowią wydatki na zakupy inwestycyjne jednostki budżetowej zaplanowane na 9 milionów 948 tysięcy. Chodzi tu głównie o zakup urządzeń, sprzętu i licencji oprogramowania oraz sieci związanych z informatyzacją Centralnego Biura Antykorupcyjnego, a także rozbudowę i modernizację systemu zabezpieczeń w delegaturach CBA.

Na pozostałe wydatki inwestycyjne, w tym wyposażenie, uzbrojenie i sprzęt specjalny, zaplanowana jest kwota 310 tysięcy zł.

W dziale 752 w rozdziale 75212 „Pozostałe wydatki obronne” zabezpieczono 15 tysięcy zł na szkolenie funkcjonariuszy w ramach Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów lub zaproszonych gości chciałby zabrać głos? Nie widzę chętnych.

Ja tak z ciekawości o coś zapytam, bo strasznie mnie to zainteresowało. Ekwiwalent za okulary w wysokości 30 tysięcy zł?

Dyrektor Biura Finansów w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym Daniel Art:

To wynika z przepisów prawa. Jeżeli funkcjonariusz bądź pracownik pracuje przy komputerze dłużej niż 4 godziny dziennie, to przysługuje mu ekwiwalent za nowe

szkła. W naszej firmie określa to szef CBA. Teraz to jest kwota 250 tysięcy zł co 2 lata. Teraz większość z nas pracuje przy komputerach...

(*Głos z sali:* Chyba 250 zł.)

Przepraszam. To jest 250 zł. Niezależnie od tego, ile kosztują okulary, firma zwraca tylko 250 zł. Jest to rzecz wynikająca z przepisów prawa.

(*Przewodniczący Robert Mamątow:* W porządku. Byli tu przedstawiciele wielu instytucji i pierwszy raz to zostało...)

To jest tak mała kwota, że nie wszyscy ją wymieniają. Na to jest osobny paragraf.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Zostało nam przegłosować budżet Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem budżetu CBA na 2018 r.? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

Komisja przyjęła budżet Centralnego Biura Antykorupcyjnego na 2018 r. w części 56.

Dziękuję państwu za obecność.

Proszę państwa, musimy wyznaczyć sprawozdawcę na posiedzenie komisji budżetowej. Proponuję pana senatora Łukasza Mikołajczyka.

Nie ma innych kandydatur? Nie ma.

Dziękuję bardzo.

Dziękuję państwu za obecność.

Zamykam dzisiejsze posiedzenie komisji praw człowieka i praworządności.

Chciałbym przypomnieć, że jutro rozpoczynamy posiedzenie komisji praw człowieka o godzinie 9.00 w sali nr 176.

(*Senator Jan Rulewski:* Jaki temat?)

Petycje.

Bardzo proszę o obecność.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 17 minut 25*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii